

Nepriklausoma

Lietuva

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA WEEKLY

Nr. 29-32 * 1984 * RUGPJŪČIO-AUGUST 9 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

XXIX-TOSIOS KANADOS LIETUVIŲ DIENOS Hamilton, Ont., 1984

PER LIETINGĄ LAISVĖS OLIMPIADOS ATIDARYMĄ TORONTE, 1984. Iš kairės: konservatorius Michael WILSON, Kanados valdžios atstovas su Ontario Premjero atstovu ministru Frank DREA. Nuotr. V. Žalnierius

SAVAITINIAI ĮYKIAI

SOVIETAI KLASTOTAIS LAIŠKAIS GASPINO DALYVAUJANČIUS LOS ANGELES OLIMPIADOJE

Generalinis JAV prokuroras paskelbė, kad Sov.Sąjungos žvalgyba bandė klas-totais laiškais išgąsdinti 20 Azijos ir Afrikos valstybių sportininkų grupes, kad ne-dalyvautų Olimpiadoje Los Angeles.

Laiškai buvo įžeidžiantys, rasistiniai, kuriuose buvo grasinama smurtu sporti-ninkams ir kurie buvo "pasi-rašyti KU KLUX KLAN vardu.

Gen. Prokuroras William Smith pareiškė Amerikos Teisėninkų Sąjungai, kad tie laiškai buvo sufabrikuoti ir siunčiami kitos, pasišventu-sios terorui organizacijos - KGB. "Nė vienos valsty-bės, gavusios tokius laiškus, sportininkai pasidavė ba-ginimams".

Sovietų Sąjunga savo ir 13 kitų komunistinių kraštų O-limpiados boikotą teisingai, kad JAV negali garantuoti spro-sportininkų saugumą.

Tikrumoje, W. Smith pa-brėžė, boikotavo keršydamu už JAV Maskvos Olimpiados 1980 m. boikotą, protestuo-jant dėl Afganistano okupa-cijos.

Kaip žinome, sovietai la-biausiai pabūgo, kad gali pa-bėgti iš jų "rojaus" sporti-ninkai, kad vis daugiau rašo-ma ir kalbama, kad sovietų sportininkai nėra mėgėjai ir galiausiai, kad pavergtosios jų tautos ruošėsi demons-truoti.

Los Angeles Olimpiada, nežiūrint viso to, vyksta la-bai geroje nuotaikoje, tikrai olimpinėje sporto dvasioje, sutraukė labai daug žiūrovų ir dėka pavyzdingos organi-zacijos-net ir nuostolių ne-numatoma.

KVEBEKIE TUDENTĖ LAIMĖJO AUKSO MEDALĮ

Sylvie Bernier lai-mėjo aukso medalį Los An-geles už šokių nuo tramp-lyno. Ji yra 20 metų, stude-n-tė, pirmoji Kanados sporti-ninkė, laimėjusi aukso me-dalį už nėrimą. Ji ruošiasi studijuoti farmakologiją.

LENKIJOS KOMUNISTŲ PARTIJA NEPRIPAŽISTA PAŽANGUMO

Liepos 30 d. Lenkijos ko-munistų partijos vadovybė o-ficialiai pareiškė, kad ne-priitaria politinės sistemos liberalizavimui. Tvirtina, kad tokie raginimai yra politinių "gemblių" bandymas atga-vinti uždraustą darbininkų uniją Solidarnosć. "Tik pa-tys darbininkai ir verslo u-nijai priklausančys gali spręsti kaip ateityje reikėtų

tvarkytis", - pareiškė Lenk-jos valdančioji komunistų partija. Bet-10-ties milio-nų darbininkų balsas driso derėtis su Lenkijos komu-nistų partija ir už tai buvo suimtinėjami, o jų suvien-ytas balsas paskelbtas nele-galiu.

Š. m. liepos 26 d. paskel-bus amnestiją, 450 iš 652-jų politinių kalinių buvo pa-leisti. Spėjama, kad tokie žestu išsiderės iš JAV-bių sankcijų panaikinimo.

ŠVINAS GAZOLINE - RIMTA GRESMĖ VAIKAMS

JAV vyriausybė, po aliar-muojančių įrodymų, kaip švi-no kiekis gazoline griaua vaikų sveikatą, yra pasiryžusi iki 1986 m. žymiai suma-žinti jame švino kiekį ir ti-kisi visai jį panaikinti dar šioje dekadėje.

Sveikatos tyrinėtojai pa-skelbė davinius, kurie rodo, kad ir nedidelis švino kiekis gazoline, kuriuo teršiamas oras, gali sukelti vaikuose smegenų žalojimą, o dides-nis net ir mirtį.

Mažo kiekio poveikis pasi-žymi mokymosi sunkumais ir turi ryšio su inteligencijos trūkumu. Didesnis kiekis su-kelia centralinės nervų siste-mos netvarką, protinį atsil-i-kimą ir kai kada net mirtį.

Pagal naują planą, švino kiekis 1 galione gazolino bus sumažintas iš 1.1 gr. iki 0.1 gr. nuo 1986 m. sausio 1 d.

Kanadoje, deja, dabar švi-no gazoline yra 3 kartus dau-giau, negu JAV. Naujos tai-syklės Kanadoje tikrai 1987 m. sumažins šviną iki dabar-tinio jo kiekio gazoline JAV-se-1.1. Tai reiškia, viene-rius metus vėliau, kai JAV jau bus sutvarkiusi savąjį gazoliną iki 0.1 švino kiekio.

Gyventojų dėmesys šiai la-bai svarbiai problemai ir re-ikalavimai ją sutvarkyti, pa-skubintų Kanados sprendimą susilyginti su JAV.

• "PRAVDA" susirūpinusi skelbia, kad Uzbekistane pla-čiai pasklido korupcija, ne-moralūs komunistų partijos pareigūnų elgesiai ir smun-ka industrija, nors tai buvo greičiausiai ekonominiai au-gantis kraštas.

Tačiau netik Uzbekistane tokie neraminantys partiją reiškiniai. Ekonominis augi-mas, užsikrovus didžiule pa-ranojišką ginklavinimui naš-tą ir fanatišką įsivėlimą į i-vairių kontinentų kraštus, krinta, žmonių aprūpinimas menkėja, o ir pati partijos sistema neatlaiko gyvenimo realybės. Tap pat užsispy-rusiai atsisakoma ją matyti. Ekonominis smukimas jau neramino ir Andropov'ą, o dabar ir Gromyko.

HAMILTONAS RUOŠIASI 29-TAI KANADOS LIETUVIŲ DIENAI

KLB Krašto Tarybos su-važiavimas 1983 m. gruodžio 3-4 d. d. Toronte paskyrė Hamiltonui ruošti 29-tąją Kanados Lietuvių Dieną. Jau anksti pavasarį Bendruome-nės Valdyba sudarė LD or-ganizacinį komitetą ir pradėjo paruošiamuosius dar-bus. Šiandien tie paruošia-mieji darbai jau eina prie užbaigos, ir Hamiltonas SPALIO 5-6-7 d. per Pa-dėkos savaitgalį bus pilnai pasiruošęs tai didžiajai Ka-nados lietuvių šventei. Šiam plataus masto renginiui ruošti yra sudarytas organi-zacinis komitetas iš darbė-čių ir šioje srityje patyrusių žmonių su pirm. K. Deksniu, vicepirm. B. Mačiu, sekr. Ant. Garkūnu, lzd. J. Bajoračiu.

Atskirų sekcijų darbams vadovauja: sporto renginių - K. Meškauskas ir R. Štūlys, dramų vakarui - rež. E. Dau-guvietytė-Kudabienė, jauni-mo vakarui - A. Krivinskaitė, meno parodų - E. Bajoraitienė ir R. Pakalniškienė, susipa-žinimo vakaro - P. Kanopa, sekmadienio koncerto - muz. D. Deksnytė-Powell ir dr. V. Kvedaras, katalikų pamaldų - kun. J. Liauba ir evangelikų - O. Stasiulis. Leidinių reda-

guoja St. Dalius, o informa-cijos ir spaudos reikalais rūpinasi K. Milleris.

Lietuvių Dienoms jau yra pasamdytos pačios geriau-sios miesto salės. Dramos vakaras įvyks miesto biblio-tekos auditorijoje, susipaži-nimo vakaras - šokiai nauja-jame Hamilton Convention centre, didysis sekmadienio koncertas - puošnioje Mohawk Kolegijos salėje ir jaunimo vakaras įvyks Jaunimo Cent-re. Sekmadienio pamaldoms katalikai naudosis didžiąja vyskupijos katedra ir evan-gelikai savo pamaldas laikys "Faith Lutheran Church", 1907 King E.

Sekmadienio koncerte da-lyvauja 16 Kanados lietuvių meninių vienetų iš Hamilto-no, Toronto, Montrealio, Lon-dono ir Ottawos. Dramos va-kare jungtinis Toronto "Ait-varo" ir Hamiltono "Aukuro" aktorių vienetas stato Ant. Rūko komediją - "Vieno kie-mo gyventojai". Į meno pa-rodas, kurių bus trys, įsijun-gia torontiške A. Vaitonienė su audiniais ir hamiltonie-čiai Vanda Bakšienė - vitra-žai, Vyt. Beniušis - fotografija.

Jau laikas visiems pradėti planuoti, kaip šiemet Padė-kos savaitgalį praleisti Ha-miltone.

PIRMASIS LITUANISTIKOS KATEDROS VEDĖJAS - DR. BRONIUS VAŠKELIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba su malonu-mu praneša lietuvių visuomenei, kad Illinois Universite-tas Chicagoje pakvietė profesorių dr. Bronių V A Š K E L I vadovauti LITUANISTIKOS KATEDRAI. Profesorius Vaškelis pradės savo mokslinį darbą RUGSĖJO mėnesį, kaip pirmasis šios katedros vedėjas.

Prof. dr. Bronius Vaškelis gimė 1924 m. Lietuvoje. Toronto Universitete Kanadoje 1958 m. gavo bakalau-ro laipsnį ir 1961 m. - magistro laipsnį. 1964 m. Pennsylva-nijos Universitete apgynęs disertaciją "The Language of Jurgis Baltrušaitis, Lithuanian Poetry" gavo filosofijos daktaro laipsnį. Nuo 1963 metų profesoriavo Lafayette U-niversitete Pensilvanijoje. Lietuvių literatūros ir kitais klausimais bendradarbiavo lietuviškoje ir kitų kalbų spau-doje.

Jaunimo ir visuomeninėje veikloje Bronius Vaškelis reiškėsi kaip lietuvių jūrų skautų vadovas, akademikas skautas, Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos pirmininkas ir 1959-63 buvo Pirmosios Pasaulio Lietuvių Bendruome-nės Valdybos narys.

PLB Valdybos pastangomis ir rūpesčiu 1981 metais įkurta ir pasaulio lietuvių parama per trejus metus ugdy-ta Lituanistikos Katedra šiais metais tapo realybe. Tai didžiulis kultūrinis ir mokslinis laimėjimas lietuvių tau-tai, pasaulio lietuviams ir Lietuvai.

PLB Valdyba sveikina profesorių dr. Bronių Vaškelį, linki jam prasmingo lituanistinio darbo, ir šia proga kvie-čia pasaulio lietuvius dar daugiau visokiems būdais remti Lituanistikos Katedrą.

Vytautas K a m a n t a s,
PLB Valdybos Pirmininkas

LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS RENKA KNYGAS

Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras /Pasaulio Lietuvių Archyvas ir Pedagoginis Lituanistikos Institutas/ mokslo studijų reikalams dabar RENKA KNYGAS, PARA-ŠYTAS POKA RINĖJE LIETUVOJE.

LTSC darbuotojai atvyks į knygų aukotojų namus, jei taip aukotojams lengviau. Knygų aukos irgi nurašomos nuo valdžios mokesčių. LTSC pateiks užpildytą mokes-čių formą.

LTSC adresas: 5620 So., Claremont, CHICAGO, IL 60636 USA. Telefonas /312/ 434-4545. Iš anksto liekame dėkingi.

LTSC

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

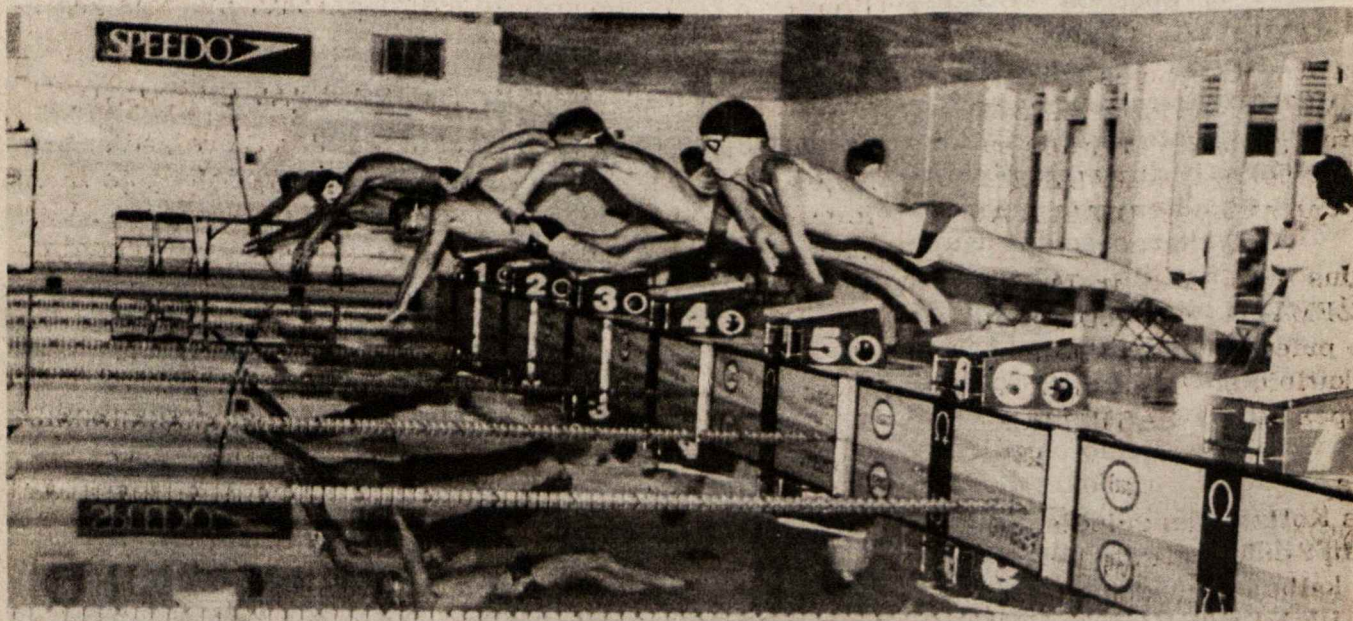
LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina \$ 18.00
Rėmėjo - \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

LIETUVIAI LAISVĖS OLIMPIADOJE

TORONTE, LIEPOS 2-7 d.d. vykusioje LAISVĖS OLIMPIADOJE dalyvavo lietuviai, latviai, estai ir ukrainiečiai. T

Lengvosios Atletikos sporte bėgime dalyvavo 28 vyrai, iš jų 4 lietuviai; SIDABRO medalius laimėjo 100 m. bėgime - K. Belaišis, 400 m. - A. Klemas; 800 m. - AUKSO medalį - A. Klemas, SIDABRO - S. Kinderis; 1500 m. - BRONZOS medalį - S. Kinderis, 4100 - AUKSO m. - lietuviai; 4 400 m. - AUKSO - lietuviai.

Šokime į aukštį - SIDABRO m. - V. Belaišis; Šokime į ilgį - BRONZOS m. - K. Belaišis; Trigubame šokime - BRONZOS m. - K. Belaišis; Disko metime - BRONZOS m. - A. Barkauskas; Ieties metime - AUKSO m. - P. Laukaitis; "Shot put" - AUKSO m. - A. Barkauskas, IV - tą VIETĄ - S. Kijauskas;

Moterys bėgime - 4-rios lietuvės. 100 m. - SIDABRO m. - A. Motiejūnas, IV-tą VIETĄ - R. Maželis; 200 m. - SIDABRO m. - A. Motiejūnas; 400 m. - AUKSO m. - A. Motiejūnas, BRONZOS - L. Gražulis; 800 m. - SIDABRO m. - A. Motiejūnas,

VIRŠ-UJE -Danutė Valaitytė-Yaegger su latvių sportininku uždega 1984 m. LAISVĖS OLIMPIADOS LIEPSNĄ Toronte.

KAIRĖJE - Gediminas Poderys iš Sault St. Marie, Ontario, atstovaujantis Lietuvos Laisvės Olimpiadoje Toronte, liepos 7 d., 1984 m.

Abi nuotr.
V. Žalnieriuo

BRONZOS - L. Gražulis, IV VIETĄ - R. Alderice; 1500 m. - BRONZOS m. - L. Gražulis, IV VIETĄ - R. Alderice, 3000 m. - SIDABRO m. - L. Gražulis; BRONZOS - R. Alderice, 4000 m. - SIDABRO m. - L. Gražulis.

Lietuvių grupė buvo diskvalifikuota grupiniame bėgime 4 100 m.

Šokime į aukštį - SIDABRO m. - J. Totoraitis; Šokime į ilgį - IV-tą VIETĄ - A. Motiejūnas; Disko metime - AUKSO m. - K. Simpson; Ieties metime - AUKSO m. - K. Simpson; IV-tą Shot put - AUKSO m. - K. Simpson, SIDABRO m. - R. Maželis;

Tenisas: Vyru grupė laimėjo AUKSO medalį, moterų - BRONZOS m.

Tinklinis: BRONZOS medalį - vyru grupė, SIDABRO m. - moterų;

Ledo Ritulys - SIDABRO m. - lietuviai;

Futbolas - SIDABRO m. - lietuviai;

Krepšinis - SIDABRO m. - lietuviai;

Plaukimas: 100 m. laisvojo stiliaus - dalyvavo Jonas Zymanas, nuplaukęs šį nuotolį per 55:71. Visi kiti plaukikai, tiek vyrai, tiek moterys, pasižymėję įvairiame stiliuje, buvo estai.

SV. KAZIMIERO 500 METŲ MIRTIES SUKAKTIS (1484 - 1984) RELIGINIO PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESO TORONTE PROGRAMA

RUGSĖJO 1, šeštadienis

10 v.r. atidarymas: /organizacinio komiteto p-kas dr. Juozas Sungaila, Centrinio šv. Kazimiero sukakties komiteto p-kas Vytautas Volertas, vysk. Vincento Brizgio invocacija/.

10.30 v.r. paskaita "Kazimiero šventumas ir lietuviškumas" - kun. prof. Paulius Rabikauskas, SJ, iš Gregorinio Universiteto Romoje.

11.30 v.r. paskaita "Krikščionybės ir ateizmo grumtynės mūsų tautoje" - dr. Juozas Girnius, buvęs "Lietuvių Enciklopedijos", žurnalo "Aidai" redaktorius, filosofinių studijų ir įvairių veiklų autorius iš Bostono. Pietų pertrauka iki 2 val. p.p.

2 v.p.p. svarstybos/simpoziumas: "Religinė išeivijos jaunimo orientacija - kas stiprina ir kas silpnina jo tikėjimą" - vadovė Gabija Juozapavičiūtė-Petruskienė; nariai - Laima Gustaitytė-Underienė, Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė, dr. Saulius Jankauskas, stud. Edis Putrimas.

8 v.v. vakaronė - sceninė jaunimo programa /kazimierinis montažas, duetas ir kt./, pabendravimas jaunimo ir kitų kongreso dalyvių. Visi šie renginiai bus "Royal York" viešbutyje /100 Front St. W./.

8 v.v. opera DUX MAGNUS Ryersono Teatre /43 Gerrard St. E./. Kompozitorius ir dirigentas - Darius Lapinskas, libreto autorius - Kazys Bradūnas. Smulkesnė informacija apie operą - atskirame leidinyje. 2 psl.

RUGSĖJO 2, sekmadienis

1.15 v.p.p. pamaldos šv. Mykolo katedroje /200 Church Street/.

3 v.p.p. opera DUX MAGNUS /antras spektaklis /Ryersono Teatre /43 Gerrard St. E./

7 v.v. pokylis ir kongreso užbaiga "Royal York" viešbutyje /100 Front St. W./.

Baigminis rengėjų žodis ir kongreso manifestas.

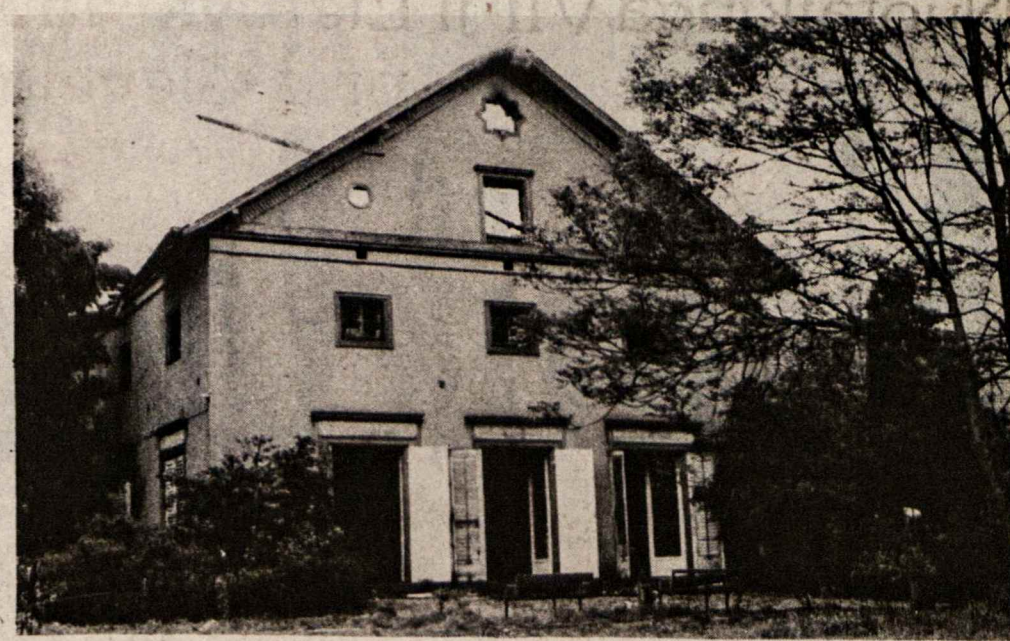
BILJETŲ KAINA į operą - nuo \$15 iki \$25, į pokylį - \$25. Jie gaunami pas kongreso rengėjų komiteto atstovą V. Tasecką /3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8, Canada/; N.J. Vaznelių parduotuvėje "Gifts International Inc." /2501 W. 77 St., Chicago, IL 60629, USA; tel. 471-1424/; religinės šalpos įstaigoje /351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA; tel. 212-647-2434/; Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos Parapijoje /18022 Neff Rd., Cleveland OH 44119, USA; tel. 216-531-4263/; pas E. E. Binkį /209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, PA 19462, USA; tel. 215-828-1150/. Pas Br. Staškevičią /dar likę bilietai į operą sekmadienį ir į banketą; tel. 769-1557, Montreal, P.Q./.

VIEŠ BUČIAI papigintomis kainomis: "Royal York" /100 Front St. W., Toronto, Ont. M5J 1E3, Canada; tel. 416-368-2511/; "Westbury Hotel" /475 Yonge St., Toronto, Ont., M4Y 1X7, Canada; tel. 416-924-0611/.

KAMBARIŲ KAINOS: "Royal York" - \$74 vienam asmeniui, \$89 - dviem už parą; "Westbury Hotel" - \$68 vienam arba dviem.

TELEFONAS INFORMACIJAI iki kongreso - dr. J. Sungaila 416-239-1047.

ORGANIZACINIS KOMITETAS

VASARIO 16 GIMNAZIJOS SALE PO GAISRO

VASARIO 16 GIMNAZIJA TĖS SAVO DARBĄ BE PERTRAUKOS

Po įvykusio gaisro daug kam gal kyla klausimas, kaip Vasario 16 Gimnazija tęs savo darbą. Todėl pranešame, kad Gimnazija po vasaros atostogų mokslą pradės, kaip buvo pramatyta, RUGPJŪČIO 27 d. Mokiniai į bendrabučius turės sugrįžti arba atvykti RUGPJŪČIO 26 d.

Mergaičių bendrabutis gaisro nebuvo paliestas, todėl jame jokių pasikeitimų nebus. Berniukai bus apgyvendinti klasių pastate. Mūsų Gimnazijos klasės kambariai yra nedideli - apie 28 kvadratinį metrų, nes mokinių skaičius klasėse nedidelis.

Taigi berniukai nebus apgyvendinti didelėse salėse, o kambariuose, kurie yra panašaus dydžio, kaip buvusio bendrabučio kambariai. Klasių pastate yra dušai, prausyklos, išvietės ir kiekviename kambaryje yra šilto ir šalto vandens. Taigi, sanitariniai įrengimai geresni negu buvo pilyje. Per atostogas bus sunešti baldai, kurių nemažą dalį turėsime pirkti, ir ant langų bus uždėtos užuolaidos. Atvykę mokiniai ras jaukiai įrengtus kambarius.

Klasėms rugpjūčio mėnesį bus pastatytas specialus gerai izoliuotas barakas su apšildymu. Didėsi įrengimai, kurie ligi šiol vykdavo pilies salėje, bus katalikų arba evangelikų parapijų salėse arba gimnazijos valgykloje.

Taigi darbą galėsime pilnai tęsti. Todėl tėvai prašomi savo vaikus siųsti į Gimnaziją.

Dabar sunku pasakyti, kiek gaisras atnešė nuostolio. Tai paaiškės po kelių mėnesių. Pastatas buvo gerai apdraustas ir bus atstatytas. Tačiau draudimas apmokės tik tai, kas sudegė arba ugniagesių buvo sugadinta. Bet pastatas jau prieš gaisrą turėjo būti remontuojamas ir atstatant jį, reikėtų ir buvusius trūkumus pašalinti. O tai mes turėsime apmokėti. Tam reikalui teks rinkti aukų.

Inventorius taip pat buvo apdraustas. Tačiau jis buvo senas ir todėl iš draudimo mažai ką gausime. Ypatinai skaudu, kad sudegė visi orkestro muzikos instrumentai, stiprintuvai, garsiakalbiai, mikrofona ir t.t. Gimnazija buvo nusipirkusi arba iš aukotojų gavusi 12.000, - DM vertės instrumentų. Tiek pat vertės instrumentų orkestras buvo pasiskolinęs iš privačių asmenų, mokinių ir mokytojų, ir juos irgi reikės gražinti. Prašome tuos, kurie nori, kad mūsų vaikai toliau galėtų mokytis groti instrumentais ir kad orkestras toliau veiktų, specialiai skirti aukų.

Biblioteka buvo atskirai apdrausta. Jos maždaug pusė knygų sudegė arba vandens sugadintos, tačiau mažesnė dalis lietuviškų knygų.

Birželio 26 d. Gimnazijoje vyko dar prieš gaisrą sušauktas posėdis dėl naujo bendrabučio statybos su Hesse-no, Baden-Wuerttembergo ir Federalinės valdžios atstovais. Šiame posėdyje visi pasisakė už naują berniukų bendrabutį, kuris kainuos 3,5 milijonus markių, kurių po milijoną duos visos trys vyriausybės, o 500.000 markių reikės surinkti lietuviams. Posėdyje buvo priimtas ir statybos plano projektas. Bendrabutis turės 30 gyvenamųjų kambarių su 50 vietų, butą vedėjui, kambarį pavaduotojui ir visą eilę laisvalaikio kambarių berniukams ir mergaitėms. Kiekvienas kambarys turės savo sanitarinius įrengimus. Nutarta statybą dar šiais metais pradėti. Statyba truks apie 18 mėnesių.

Kadangi ir pilies atstatymas nebus greitesnis, tai vaikai į pilį tikriausiai negrįš gyventi. Jie iš klasių pastato tiesiog persikels į naują berniukų bendrabutį, o pilis bus atremontuota kultūros institutui, Gimnazijos bibliotekai, muzikos ir kitiems šalutiniams kambariams ir bendruomenės reikalingam.

Bet dabar pirmiausia pastatysime baraką, kuris su elektros ir šildymo įrengimais kainuos apie 120.000 DM. Kambarių įrengimas klasių pastate su dalimi baldų kainuos apie 20.000 DM. 40.000 DM gausime iš draudimo ir 45.000 DM duos Federalinė valdžia. Esame paprašę paramos ir Hesseno vyriausybės bei bažnyčių, tačiau turi-me kreiptis ir į lietuviškąją visuomenę, prašydami greitos paramos. Už aukas iš anksto nuoširdžiausiai dėkojame Bendromis jėgomis ir dabartiniams sunkumus nugalėsime.

Aukas galite siųsti tiesiog Gimnazijai, per savo bendruomenę, o Amerikoje gyvenantys ir per Balfą, kuris mums nuo pat Gimnazijos įsteigimo padeda. A.Šmitas, Tėv. Alf. Bernatonis, OFM Cap. Gimnazijos direktorius Kuratorijos V-bos pirmininkas

LIETUVIŲ AKADEMINIO SĄBŪRIO MONTREALYJE VALDYBA PRANEŠA, kad prieš kiek laiko atspausdintas pranešimas lietuvių spaudoje apie š. m. VINCO KRĖVĖS LITERATŪRINĖS PREMIJOS jury sąstatą nebuvo tikslus. Šių metų IV -tosios Vinco Krėvės literatūrinės premijos jury sudaro: inž. Justas KIBIRKŠTIS /L.A.Sambūrio Montrealyje Valdybos p-kas/, dr. Iona MAZILIAUSKIENĖ ir Jonas ADOMAITIS /Sambūrio atstovai/, Arūnas STAŠKEVIČIUS, M.A./Lietuvių Bendruomenės Montrealyje Apylinkės Valdybos p-kas/ ir dr. Henrikas NAGYS /Lietuvių Rašytojų D-jos atstovas/.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

Nuotaikinga VII-ji Lietuvių Tautinių Šokių Šventė prie Clevelando

DAUG ŠOKĖJŲ IR NEMAŽA ŽIŪROVŲ
RA. Šulaitis

ARGENTINOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "INKARAS" pasirodo Chicagos Jaunimo Centro scenoje liepos 6 d. 1984.

SEPTINTOJI laisvojo pasaulio lietuvių Tautinių Šokių Šventė Richfield'o Koliziejuje, nepertoliausia nuo Cleveland'o buvo didingas masinis renginys, kokių išsivijoje maža pasitaiko. Šį kartą jis buvo dar ypatingesnis, kadangi jį techniškai rengė labai didelė Cleveland'o lietuvių kolonija. Žinant, jog visos aunksčiau vykusios panašios šventės būdavo Chicagoje, pirmasis bandymas Tautinių Šokių Šventę surengti kitur, pavyko - ji sutraukė 2 tūkstančius šokėjų ir apie 7 tūkstančius publikos.

Patį tautinių šokių programą buvo liepos 1 d. popietėje apie 50 mylių nuo Cleveland'o esančiame Richfield'o miestelio Koliziejuje - naujai pastatytoje, modernioje ir talpioje /17.000 žiūrovų/ sporto arenoje. Tačiau su šia švente susiję renginiai buvo pradėti šeštadienio vakare. Lietuvių Dievo Motinos šventovės sodelyje vyko oficialus šventės atidarymas, o po jo - susipažinimo vakaras Public Auditorijoje miesto centre. Sekmadienį prieš pietus buvo laikomos lietuviškos pamaldos katalikams ir evangelikams įvairiose miesto dalyse bei priemiesčiuose. Po tautinių šokių programos buvo du atskiri vakarai - vyresniems ir jaunimui.

Ilgas Šokėjų Paradas

Tautinių Šokių Šventė buvo pradėta šokėjų parada Koliziejuje. Čia pražygiavo apie 50 grupių, kurių tarpe buvo ir šokėjai iš V. Vokietijos /Vasario 16 Gimnazijos mokiniai/ Argentinos ir Brazilijos. Šokėjai iš užjūrio susilaukė didelių publikos plojimų. Prieš tai dar buvo išneštos tų valstybių, iš kurių šokėjai buvo atvykę, vėliavos, prie jų prijungiant ir Lietuvos vėliavą. Šį kartą matėsi naujų tautinių šokių grupių; būta ir senųjų ateivių prieauglio šokėjų iš Pensilvanijos valstijos.

Šokėjai žygiavo grojant Algio Modesto diriguojamam orkestrui, o šokėjų parada priėmė šokių direktorė Jadvyga Reginė.

Šventę atidarė jos rengimo komiteto pirmininkas, kuris kartu yra ir JAV LB Krašto Valdybos p-kas dr. Antanas Butkus. Tada sugiedoti JAV, Kanados ir Lietuvos himnai /juos atliko šventės orkestras ir choras, diriguojamas Vaclovo Verikailio/.

Sveikino JAV prez. Ronald Reagan'as pristatant estradoje sėdinčius garbės svečius, per mikrofonus pasigirdo prez. Reagan'o žodis. /jis nežinia per kieno kaltę įsiterpė nenumatytu laiku. Taip pat ir techniškai jis buvo prastai perduotas, nes programos pradžioje blogai veikė mikrofonai. /

Prezidentas savo kalboje apgalestavo, kad jis ir jo žmona Nancy negali asmeniškai šventėje dalyvauti. Jis pažymėjo, jog nesenai pasirašė Baltų Dienos proklamaciją, kuria BIRŽELIO 14-tąją paskelbė kaip "Baltic Freedom Day". Prezidentas ypatingai sveikino iš kitų valstybių suvažiavusius dalyvius ir visiems susirinkusiems palinkėjo geros kloties. Kelis kartus paminėjo ir rengimo komiteto pirmininko dr. Antano Butkaus pavardę.

Gaila, kad ši kalba, kuri turėjo būti gana iškilmingu punktu, daugelio nebuvo reikiamai išgirsta ir suprasta.

Taip pat buvo ir visa eilė kitų sveikintojų, kurių programos įžangą ištesė beveik iki valandos laiko. Čia dar sveikino Lietuvos atstovas prieš švento Sosto St. L. o z o r a i t i s, j n., PLB Valdybos p-kas Vyt. K a m a n t a s, VLK, O p-kas dr. K. B o b e l i s. Iš aukštesnių amerikiečių pareigūnų niekas garbės tribūnoje nedalyvavo ir nesveikino. Pažadėjęs atvykti Cleveland'o miesto burmistras George Voinovich čia nepasirodė, o tik atsiuntė eilinį pareigūną. Taip pat neatvyko ir spaudoje ilgai ir plačiai garsinta šventės programos pranešėja aktorė Jūratė Nausėdaitė - Ann Jillian, visai nepranešant, kas su ja atsitiko. Todėl pasikeisdamos, programą pravedė Dalia O r a n t a i t ė ir Janina Litvinienė.

Kuomet žiūrovai jau buvo gerokai nuvarginti ilgos įžanginės dalies, buvo pradėta pati šokių programa. Ją atidarė studentų šokėjų grupė /iš viso buvo 4 grupės - studentų, jaunių, vaikų ir veteranų/ su orkestro ir choro palyda su šokusi ŽILVITĖ - vieną iš gamtą imituojančių šokių. Šiame škyje, kaip programiniame leidinyje pažymėta, vyrauja lengvas bėgimo žingsnis, pynimo judesys, vaizduojant liuonų žilvičio šakelių siūbavimą, svyravimą.

Studentai dar sušoko VIRKLIETI, JUODĄJĮ JONKELI. Tada estradoje pasirodė veteranai, kurie pademonstravo JIEVARO TILTĄ ir KARKLUS, Veteranus pakeitė jaunieji, sušoko GRYBUS ir KUBILĄ. Tada žiūrovai pamatė KEPURINĘ, kurią sušoko studentų grupės merginos, o pirmo 1984. VII.9

ji programos dalis buvo užbaigta studentų atliktais ČIGONĖLIU IR MALŪNU.

Vaikų Šokiai

Po pertraukos į salę žygiavo vaikų grupės, kurios tuoj pat parodė VOVERAITĘ, ŽVEJŲ POLKĄ ir ŠITAM DIDELIAM BŪRY. Tada studentų grupės mergaitės su šoko vieną iš populiariausių mūsų šokių - BLEZDINGĖLĘ, o kartu su tos grupės vaikais dar atliko AUDEJĖLĘ, AŠTUONYTĮ ir RATELIŲ PYNĘ.

Tada jaunieji sušoko 2 šokius - TABALĄ ir JAUNYSTĖS ŠOKI, o veteranų grupė - ŽEMAITIS KĄ KADRILĮ, pavadinimą vardu "KALATINIS", o prie jo dar pridėjo labai seną šokį - KLUMPAKOJĮ. Paskutinių šokių programos numeriu buvo studentų šokėjų grupės atlikta PASIUTPOLKĖ.

Vėl Kalbos ir Dainos

Visiems šokėjams užėmus Koliziejaus grindis, uždarymo žodį tarė Lietuvių Tautinių Šokių Instituto p-kė Gailina G o b i e n ė. Taip pat dar kalbėjo Kanados LB Krašto Valdybos p-kas Algis P a c e v i č i u s.

Čia dar buvo perskaityta maldą ir padainuotas Broniaus B u d r i ū n o kūrinys "O, Nemune". Šis programos punktas linksmų šokių programos pabaigai vargu ar tikoj normaliai meldžiamasi prieš pradedant darbą. Tada buvo išneštos vėliavos ir šokėjai jau gana padirka aplėdo salę.

Kritiški Vertinimai

Kaip masinis, dvasią pagaunantis renginys, ši Tautinių Šokių Šventė pasisekė gerai. Tačiau ją meniškai, kultūriniai įvykiu yra nelengva vertinti. Bendrai, jos lygis nebuvo aukštas, šokių atlikimas - vidutiniškas. Kai kurios grupės bei šokėjai pasirodė neblogai, tačiau akį rėžė tie kurie atvyko menkai pasirengę. Žinoma, rengėjų tikslas - subūrimas kuo daugiau šokėjų. Tačiau nuo to, jau iš anksto buvo galima pramatyti, kad nukentės kokybė. Ypatingai vaikai šokėjai buvo prastai paruošti, ir kažin ar juos ateityje iš viso vertėtų rodyti, nes vien tik apsilvilkus tautinį rūbą, dar šokėju netampama/ gaila, kad tokių būta ir vyresniųjų grupėse.../

Labai prastai nuskambėjo apie 200 balsų choras, kurio nelabai net buvo galima girdėti. Labai dideliame ir aukštame Koliziejaus pastate dainininkų dainų žodžiai pranyko.

Publikos skaičius, atrodo, patenkino rengėjų viltis. Sunku buvo tikėtis, jog į tolimuosius Cleveland'o apylinkių laukus susirinks 7.000 žiūrovų. Tačiau, publika neapvyklė: ji suvažiavo net ir iš tolimiausių JAV ir Kanados kampelių. Atrodo, būta daug ir nelietuviškai kalbančių, ko Chicagoje mažiau sutikdavome.

Žinoma, lietuvių publika į Cleveland'ą susirinko ne vien tik tautinių šokių pasižiūrėti, bet ir susitikti pažįstamus, "pasižmonėti". Šis aspektas yra tapęs pagrindiniu masinių pareigūnų pasisekimu. Į Public Auditorijoje įvykusį "Susipažinimo Vakara" atsilankė apie 3.000 žmonių, ko nematydavome nė Chicagoje, nes čia tokios didelės salės rengėjai nepajėgdavo išsinuomot. Į šventės uždaromąjį banketą pritrūko bilietų, Lietuvių Namuose - valgykloje ir prie baro buvo eilės žmonių. Pamaldose - irgi minios žmonių. Ir visur tautiečiai žvalgėsi į šonus, ar nepamatys senųjų pažįstamų, ar pasiseks užmegzti naujas pažintis.

Šventės Leidinys, Parodos

Šventei atžymėti buvo išleistas 224 didoko formato puslapius turinti knyga. Šiame A. N a k o redaguotame leidinyje sudėta įvairių didesnių ir mažesnių pareigūnų sveikinimai, patį programinį dalis, keli apžvalginiai rašiniai, aprašymai apie dalyvaujančias grupes, visokių šventės pareigūnų nuotraukos, na ir nemaža apmokamų sveikinimų.

Šis leidinys nesiskiria nuo anksčiau buvusiųjų, nes sekama buvo "tradicija". Vis negalima atsikratyti tų nelemų sveikintojų fotografiniu būdu perduotų sveikinimų. Tai tik popieriaus gadinimas ir svarbesniųjų sveikintojų nužeminimas, kuomet matal prez. Ronald Reagan'o draugystėje visai nežymių tautiečių sveikinimus. Juos, žinoma, būtų galima įdėti, bet jų žodžiams skiriant ne visą, o aš - antadali puslapio /tekstus perrenkant, o ne fotografuojant jų sveikinimų apytusčius lapus./.

Dalis ARGENTINOS ir BRAZILIJOS šokėjų su vadovais po gerai nusisekusio koncerto Chicagoje liepos 6 d. Svečiai iš P. Amerikos dalyvavo ir Tautinių Šokių Šventėje prie Clevelando Nuotraukos Z. Degučio

Sventės dienomis vyko kelios PARODOS. Lietuvių Namuose - Aldonos T o t o r a i t i e n ė s paroda, o Dievo Motinos Parapijos mažojoje salėje - Jaunųjų menininkų paroda. Šioje savo darbus buvo išstatę: Dalva B l y n a i t ė, Saulius K a u n a s, Albertas S u š i n s k a s ir Tomas K i j a u s k a s /pirmieji trys pasirodė su fotografijomis, o paskutinis - su dailės darbais, pieštais angli - mi ir pastelėmis/.

PIETŲ AMERIKOS ŠOKĖJŲ PASIRODYMAS CHICAGOJE

Grįždami iš Tautinių Šokių Šventės Cleveland'e, Brazilijos ir Argentinos šokėjai buvo sustoję Chicagoje ir čia jiems paskubomis buvo suorganizuotas pasirodymas. Liepos 6 d., penktadienio vakare prisirinko pilna Jaunimo Centro didžioji salė, nežiūrint, jog buvo pats atostogų laikas ir tuo metu Chicagoje didesnių renginių nebūna.

Svečiai iš Pietų Amerikos davė nusisekusį koncertą, kokių retai Chicagoje įvyksta. Čia abi grupės parodė lietuviškų tautinių šokių / daugumoje šoktų Cleveland'e/, o Argentinos grupė - pridėjo porą argentinietiškių šokių ir populiariųjį tango. Programos pavairinimui patiekta ir dainų.

Programą pradėjo Birutė J a s a i t i e n ė, kuri pakvietė jai vadovauti Argentinos grupės vieną iš vadovų - Artūrą K a m i n s k ą. Šis Argentinos lietuvių vardu nuoširdžiai visus pasveikino, pareikšdamas - "Mes atidarysime šokių ir dainų skrynelę, jog žinotumėte, kad mes dirbame ir sielojamės dėl Lietuvos laisvės". Jis taip pat papasakojo apie Argentinos ir Brazilijos tautinių šokių grupių veiklą. Be to, padėjo PLB ir JAV LB vadovams, kurių parama įgalino šias grupes atvykti į JAV.

Jis tarė ir keletą sakinių ispaniškai, ypatingai sveikindamas Argentinos konsulą Chicagoje, kuris buvo atvykęs į šį renginį.

Šokių programą pradėjo Buenos Aires INKARO šokėjai, kuriems vadovauja Juozas P u l i k a s /su grupe taip pat buvo atvykę kiti vadovai - Artūras K a m i n s k a s ir Hector K a t i n a s/. Jie pradžioje sušoko Jonkelį ir Sukčių. Tada juos pakeitė Sao Paulo "Nemuno" grupė/ ją įsteigė ir vadovauja Jonas L u k o š e v i č i u s/, parodė Čigonėlį ir Ratelių Pynę.

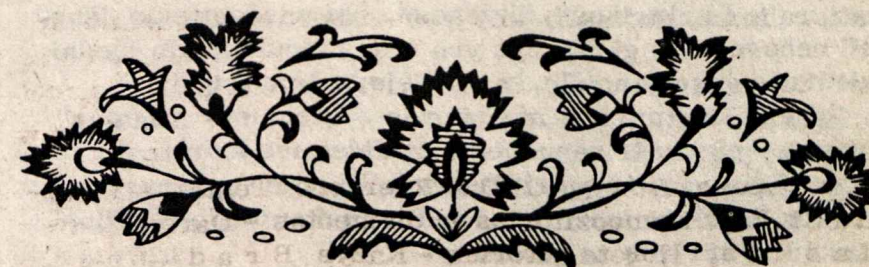
Smagu buvo matyti du argentiniečių tautinius šokius, kuriuos pademonstravo "Inkaro" šokėjai, vilkėdami specialius rūbus. Antroje programos dalyje jie parodė iš Argentinos kilusį Tango, kuris dabar jau žinomas visame pasaulyje. Šis šokis sukėlė, turbūt, daugiausia plojimų. Tačiau, nenorint ištęsti ir taip jau ilgos programos, joks šokis nebuvo kartojamas, nežiūrint kad po daugelio šokių netruko plojimų.

Pirmos dalies pabaigai "Inkaro" grupės šokėja Ana Maria Mosiejko, 19 metų mergina iš Buenos Aires, smagiai padainavo dvi lietuvių estrados dainas - "Mylėk ir Lauk" ir "Tu, Mano Saule", o taip pat ir vieną kūrinių išpaniškai. Nežiūrint, kad ji muzikos mokosi tik laisvalaikiu /reguliariai studijuoja pritaikomąjį meną/, turi neblogai apvaldytą balsą ir nemažą muzikinį talnetą /dainas ji palydėjo gitara/.

Antroje programos dalyje pasikeisdamos pasirodė abi grupės, viena už kitą gražiau ir išradingiau demonstruodama lietuvių tautinius šokius /viduryje dar buvo imiestas ir argentinietiškas Tango/. Pabaigoje pasirodė "Inkaro" šokėjai, kurie programą užbaigė gana įspūdingai išpildytu Malūnu.

Pasibaigus programai, netrūko gėlių bei sveikinimų. Uždaromąjį žodį tarė LB Vidurio-Vakarų Apyg, p-kas K. L a u k a i t i s, kuris padėjo šokėjams ir akordeonis - tui, čikagiečiui Tomui S t r o l i a i /pasižymėjusio muziko Fausto Strolis sūnui/. Taip pat visus pakvietė į Jaunimo Centro kavinę pabendravimui su šokėjais. Čia dar ilgai skambėjo svečių iš Pietų Amerikos dainos. Atrodo, kad jie pralenkia mūsų jauni mą savo gera nuotaka, mokėjimu pavairinti programas.

Gaila, kad P. Amerikos šokėjų pasirodymai nebuvo suorganizuoti kitose kolonijose. O jie tikrai būtų maloniai nustebinę Š. Amerikos lietuvius.

PIRMIEJI SVETUR – Išstumtųjų Dalia. Alė Rūta. Premi-juotas Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. Pre- mią- 33-čiają- paskyrė "Draugo" Romano Konkurso Jury Komisija iš p-ko Balio Galdžiūno, sekr. Vacio Rociūno, narių- prof. dr. Jolitos Kavaliūnaitės, Dalios Staniškienės ir Juozo Stempužio. Mecenatė- Jadvyga Zdanavičiūtė-Pu- pelienė iš St. Petersburgo, Fla. Premiją skyrė savo vyro a. a. Adolfo prisiminimui.

Viršelį piešė Rasa Arbaitė. 378 psl., kaina \$12.
Alė Rūta, daugelio romanų/4 jų premijuoti/, novelių ir apysakų autorė, parašiusi ir 3 poezijos knygas, bei ke- letą veikalų jaunimui, pasižymi pastabumu, gyvu persona- žu charakterizavimu, lengvu žodžiu. Šiame romane- galima sakyti- dokumentiniame romane, ji aprašo dar mūsų ne- liestą temą- 19 a. pabaigoje ir 20 a. pradžioje lietuvių ateivių Amerikoje iškarpa, kurie savo gyvenimą pradėjo kurti anglių kasyklose, palikę baudžiauninko dalį ir rusų okupantą savo tėviškėse Lietuvoje. Jų troškimas geres- nio, lengvesnio gyvenimo, noras savo vaikams suteikti ke- lią mokslą- vis nepamirštant paliktosios tėvynės trokš- tant kada nors į ją sugrįžti- kaip ir kasdienio gyvenimo nutikimai- yra svarbus įnašas į mūsų kultūrinio-isto- rinio knygu lentynas.

ALĖ RŪTA
IŠ: PIRMIEJI SVETUR

Shenandoah išsitiesęs pailgoje dauboje, išvingiuotoj upelių, iš rytų ir vakarų apsuptoj kasyklų šachtomis. Pra- sidėjo mažų juodų darbininkų miesteliu apie 1862 m., sparčiai augo nameliais, "šantelėmis", kuriose apsigy- vendavo įvairių tautybių anglių kasėjai. Metai bėgo ir į Shenandoah susitelkė apie dvidešimčia kalbų susikalban- čių užsieniečių. Daugumoje užsidirbo jie duoną kasdami anglis.

Dviejų tūkstančių pėdų gilumo šachtos buvo jau nuo 1820 metų pradėtos parako sprogimais ardyti. Juo to- liau, vis daugiau reikėjo žmonių anglies pramonei išlai- kyti ir plėsti. Daugiausiai čia pribūdavo iš pietų bei ry- tų Europos vyrų, kurie amerikiečių buvo vadinami bendru slavų arba hunų vardu. Slavus gi patys užsieniečiai iš- vertė į sklavus; dažnai ir lietuviai buvo suplakami su jais. Kai Shenandoah išaugo, mieste atsirado valgyklų, "saliū- nų", dirbtuvių, tai pribuvo čia ir žydų, nes jiems kvepėjo pelnas. Anglių žydai nekasė: per daug sunku ir pavojinga. Taip ir gyveno pilkas Shenandoah žmonių skurzdėlynas, laikui tekant ir tekant, kaip tam juodo vandens upeliui, kuris vingiavo per angliakasių nebe miestelį, o miestą.

Kazys ir Anūpras pradžioj apsigyveno anglių kasyk- lų bendrovės "šantėj", kur už butą "bosai" išskaitydavo iš algos. Dirbo po dešimt valandų į dieną ir gaudavo ger- siausio mokėjimo laikui po penkis dolerius už dvi savaites. O buvo tarp lietuvių ir tokių kvailėlių, pagyrūnų, kurie pa- rašydavo namiškiams, kad gauna "mainose" ne po pusdo- lerį, o po visą dolerį už darbo dieną. Užtat žmonės iš tenai susigundydavo geru pelnu ir plauktė plauktė į "mai- nas".

Jų gyvenama "šantė" buvo gana didelė: šeši kamba- riai, užpakalyje šulinys, pašūrė kurui, dar karvei tvar- telis. Bendrovė taip daugiau uždirbdavo iš savo pastaty- tų namelių, nes gyveno ten bent viena šeima ir būrys vien- gungių- darbdavių globoje ir jų priežiūroj. Nei tu į darbą vėluosi, nei iš "mainų" kada nori pasitrauksi, nei savo vi- sos algos pragersi, nes didelė jos dalį išlaikydavo už "kvatierą". "Lektikos" /šviesos/, nei videntiekio "šan- tės" nebuvo; tam gi šulinys yra- su pridulkėjusiu juodai vandeniu; o gazo lempele, kas norėjo, galėjo įsigyti.

Gyveno Kazimieras ir Anūpras viename "šantės" kambary, - pigiau ir nenuobodu. Didžiąjame kambaryje gyvenanti šeima turėjo keletą gyvulėlių: karvę, žąsų, viš- tų. Iš tos šeimos viengungiai galėjo pigiau nusipirkti ko- kį kiaušinį, sūriuką ar pieno.

4 psl.

Kai Kazimieras įsigijo savo valgyklėlę, tai tenai ir apsigyveno. Anūpras atėidavo jam padėti, bet pasiliko "šantės" kambaryje; pas Kazimierą laisvas kampas pri- glaudė sandomą šeimninę.

- Turėtum pačią, Kazimierai, kitaip būtų... -

Net ir Anūpras, ne tik šiap kaimynai, užsimindavo.

Būtų kitaip, žinoma, Kazimieras pats dažnai apie tai pagalvodavo. Jau ir buvo "ženatvės" amžiaus, bet kad ne- ra lietuviai; o kitatautės jo netraukė, jų net prisibijojo.

- O kaip pats? Seniai galėjai ženyti! Būtų kas mar- kinus išskalbia... - Mesdavo panašų patarimą Anūprui Martišūnas.

- Ir apsiženysiu, brolau, ir apsiženysiu... - Mislis - gal atsiliepdavo Anūpras.

Gal niekam nebuvo tikrai pasisakęs, bet visi jau nu- jautė... Anūpras šešėlis dėltojas į laiškus "dainuškėles" ir šiap gražius žodžius vienai merguželei Lietuvoje.

Knygelių ir dainų mėgėjas, prie gilesnių savo atai - dusimų, kartais ir prasitardavo:

- Kai tik daugiau uždirbsiu, tai... -

O Kazimieras Martišūnas neilgai valgyklėlę laikė. Šeimninė pradėjo apvaginėti, nešdama savo šeimai ar giminėms iš Kazimiero supirktų maisto produktų. Dar gi atsitikimas! Už valgyklos pastato - išvietė- atrado vieną vakarą negra pasikorusį; jis neatlaikęs kasyklų gyvenimo sunkumo. Ir vėliau "mainose" nepasitaikydavo daug neg- rų darbininkų; trumpai padirbėję, bėgdavo jie kitur, leng- vesnių darbų ieškoti. Čia tik lenkų nutvėrė su cuktaus maišiuku ir pyrago puskepalio, o čia ir pakaruoklis... Buvo nebejauku, o ir per sunku, šeimninę atleidus.

Martišūnas savo pirmąjį biznį", valgyklą, laimin- gai perleido "mainose" kiek sužeistam, bet greit atsitai - siusiam lietuviui darbininkui. Net kiek ir uždirbo, nors Kazimierui širdis neleidė iš invalido, ir dar savo žmo - gaus, daug užprašyti.

Vienas vokietis prikabinė Kazimierą įsigyti "saliū- ną", girdi, labai geras "biznis". Martišūnas atsargus. Pirmą jis pats padirbėjo kelias savaites "saliūne", pama- tē, kad tikrai galima tenai neblogai uždirbti, tada apsi - klausinėjo dar daugiau, ilgokai svarstė. Bet labiausiai jį palenkė tas vokietis, kuris jam atrodė labai šviesiu žmo - gum. Jis kartą prisipažino Kazimierui:

- Išmokau rašyti iš laikraščių... -

Skaityt seniai mokėjęs ir daug skaitydavęs. O rašyt - po truputį, po truputį... Turėjo žmogus gerą galvą ir tvir- tą nusistatymą visur, ką tik darė. Tam vokiečiui tarpin- kaujant, taip Kazimieras Martišūnas ir sudėjo savo visus iki šiol sutaupytus pinigus į uželgą, kur gėrimai, pasilink- minimai, žmogaus su žmogum susitikimai... -

Patarimų tai gavo pakankamai ir veltui: iš to vokie - čio ir iš kitų. Bet reikėjo darbininkų! Reikėjo prisiam - dyti. Kalbino jis ir Anūprą, norėdamas įstatyti į geresnį darbą. Bet Anūpras nepakentė girtų; o jam išsiruost, pakeisti darbovietę - irgi ne taip lengva. Ne, girdi, jis pa- siliksias "mainose". Matai, gavęs lyg ir kitą darbą, ša- lutinį: globojas "šantės" šeimnininkų sūnų, kuris šiap taip įstumtas į angliakasių darbą.

Valkas buvo gal tik devynerių metų, o gal ir vienuoli- kos; toksai smulkutis, nors vikrus ir linkęs į darbus. Ir tėvai ir vaikas labai norėjo uždarbio, nes šeima sunkiai prasimaitindavo. Iš tikro! "mainas" galėjo įstoti šeši- olikos metų sulaukę; bet dažnai metrikai būdavo suklasto- jami arba "pametami"... Tėvai apsimesdavo nebežina, kiek turi vaikas metų.

O O O O O ATEITIES VIZIJOS O O O O O
1. Pr. Enskaitis

Inžinierius Linas stovėjo prie atominės jėgainės už apsaugos plokštės, pasirėmęs ant rakto ir galvojo: "Ši jė- gainė yra, kaip ir mano kūdikis. Aš ją suprojektavau ir prižiūrėjau statant. Ir ji be priekaištų tarnavo ilgus me - tus. Tik dabar, paskutiniu metu tam tikri aparatai nusta- tē, kad kažkur prasiveržia radiacijos spinduliai. Man pa- vesta surasti ir sutaisyti nesklendimus. Ir išsiaiškinome kad pro šį sraigą "laša" radiacija. Matomai per ilgesnį laiką jis atsipalaidavo. Gerai, jei jį bus galima priveržti, bet jį pajudinus- jeigu atsipalaiduos, tuomet ne tik man, bet ir visai apylinkėi neišvengiama mirtis... Tiesa, čia gyventojų nedaug. Nedaug jų buvo, o dabar atominės ener- gijos priešams pravedus stiprią agitaciją - ir likusieji išsikėlė. Liko tik keletas, kurie buvo labai prisirišę prie savo turimos nuosavybės."

Linas užkabino raktą ant sraigto ir stipriai pasuko... Didelis trenksmas, kuris Liną išmetė iš uždango į orą. Dar jis jautė, kaip jis iš aukšto krito žemyn. Staiga įkrito lyg į kokius neštuvus, kurie ėmė greitai judėti į priekį. Daugiau jis nieko neatsimena.

Linas pasijuto begulys kažkokioje plevutėje. Aplinkui matėsi keletas medžių. Gulė švelni melsva migla. Oras buvo šiltas.

Jo nugara ir sąnariai skaudėjo. Gal nuo ilgo gulėjimo o gal ir nuo radiacijos spindulių. Jis prisiminė atominę jėgainę ir sprogimą. Sukaupęs visas jėgas, atsikėlė. Ne- toliose, šone jis pamatė baluojant lyg ir takelį, kuris at- rodė keistai judėjo viena kryptimi. Taip, jis tikrai judėjo, ir netrukus pamatė juo atvažiuojant žmogų. Miglos nelei- do gerai išsižiūrėti, bet važiuojas žmogus jį pastebėjo ir prie jo privažiavęs iššoko iš savo keisto vežimo ir prie- jo prie Lino.

- Bonan vesperon! - pasveikino priėjusis.

Linas buvo labai nustebęs ir nieko neatsakė. Tada at- vykėlis paklausė:

- Cu vi ne parolas esperante ?

- O, taip, taip, - susigriebė, nes esperantiškai puikiai mokėjo.

- Kas esi ir kaip čia atsiradai? - klausė nepažįsta - masis.

"Tegu jau būna šešiolikos", - atsidusdami pasakyda- vo ir džiaugėsi, jei vaiką į darbą priėmė, kur jis uždirbs gal 50 centų į savaitę...

Šio berniuko tėvai, gal sąžinėj sunerimę, bent pa - prašė Anūprą - vaiką kiek prižiūrėti; už tai jam - tai pie- no šlaką, tai kiaušinių... Šešėliui jau ir pridurkas prie jo algelės. Nes gi jam vis buvo striuka: mėgo jis "pols- kas" knygeles, susigraibė ir "angelskose"... O koks gi buvo jo džiaugsmas, kai kunigas Andrius Striupinskas at- spaudė ant atskiro lapo lietuviškai giesmę "Wieszpates savo szaukluosi". Tai buvo 1874 m. - gal pirmutinis Ame- rikoje raštelis lietuviška rašyba. Tokie dalykai Anūprui labai rūpėjo. Užtat jam praverė ir tas "antras darbelis".

Savo globojamą berniuką jis vesdavosi kas rytą su savimi, kur abu jie dirbo dešimties vyrų būrely, kapoda- mi vieną anglių plotą. Jie buvo ne prie sprogdinimo, o prie juodų luitų pakrovimo į vagonėlius kasyklų gilumoj. Kiek anksčiau sprigdinimų darbas Anūprą labai išgąsdino. Pa- čioje šachtų gilumoj kartą sprogo taip stipriai, kad net visas kalnas sudrebėjo, o iš plyšių pradėjo būriais bėgti išgąsdintos žiurkės... To valzdo Anepras negalėjo pamirė- ti.

Dabar jie dirbo kokį 500 pėdų gilumoj, kur buvo į - taisyti judantys diržai; jų pagelba pakraudavo vagonėlius, kartais vienu metu net 25 tonas anglies sugrūdavo ir bė- gliais nuveždavo į šachtų angą.

Anūpras, nors tą vaiką tartum globojo, pats visada tirtė tirpo baimė. Niekad jis negalėjo pamiršti ir vie - nos moteriškos šaukamo, grįžtant jiems vėlokalį iš dar - bo:

"Kastynėse užmušti... Kastynėse - trys! Vienas lie- tuvis..." - šaukė ir verkė.

Sunkiai sužeistas, atsimena, kunigas Striupinskas mė- gino gydyti... Kunigėlis gydė... vandeniu! Nors žmogus, sako, pagijo, bet parapilijėčiai pradėjo gerą klebonėlį ap- kalbėti, "zababonščikai" vadinti, o gal net velnio apėstus. Ir daryk, tu, žmogau, kitam gerai! Tik tave nuniekins, žmones prieš tave sukiršins.

O kai tuos žuvusius laidojo, kaip kun. Striupinskas gražiai pamaldas laikė, kaip raminančiai šnekėjo! Už šir- dies griebė... O gi angliakasčiai tikėjo į bažnyčią, užsi- žiebavo žvakę, ir visi kalbėjo maldelę:

"Jėzau Mielaiširdingas, susimylėk ant dūšios. Per mū- ką, smertį išgirstk meldimą mano. Susimylėk ant tos dū- šios..."

Kai nelaimės praeidavo, žmonės ir vėl- dirbo sun- kliai, gerai užgerdavo; o valgė tai stipriai: kiblasas, koše- lieną, kugelį, buvlinius blynus... Juoda visur aplink na - mus, kaip pekloj, nei darže ką pasodinti... Tik toliau nuo mainų gyveną ūkininkai atnešdavo kopūstų, bulvių, mor- kų, o už tai jiems- anglių kurul... Taip žmonės ir vertė- si, mainikavo, net 8 centai už "porčapą"...

O savaitgaliais - tai susirinkdavo atskiros tautybės tarp savęs. Lietuviai susmesdavo kur į "saliūną" ar į ko- kią didesnę trobą, užkasdavo lietuviškos duonos ir sūrio, užsigerdavo alumi, pasiūkėdavo apie Lietuvą, apie savas tėviškes. Ne vienas ir ašarą nubraukdavo ar susijaudinęs dūšaudavo, užmiršęs ir atsilaužtą sūrio gabalą...

"Šenandoriaus bažnyčia- tai kaip Vilkavišky..." - tvirtino suvalkiečiai pasididžiudami.

Atvažiavus Martišūno atitraukta Jonui ar kam ki - tam iš Lietuvos, susirinkdavo visi aplink jį ir prašydavo: "Papasakok, brolau, papasakok, kaip ten Lietuvo..."

- To paties norėčiau ir jūsų paklausti.

Matydamas, kad su svečiu greitai nesusikalbės, pa- traukė jį ant bėgančio takelio ir sakė:

- Važiujam pas mane, čia gali pastebėti žinių rin- kėjai, nes pats taip keistai apsiirėngęs, - ir patraukė Liną arčiau savęs:

- O, pats esi radioaktyvus- važiuosiva į kliniką pa- tikrinti!

Pavažiavus keletą minučių, juodu nušoko prie vieno durų ir įėjo į nemažą patalpą. Čia buvo pristatyta daug visokių aparatų.

- Labas vakaras, pone daktare, patikrinkite šį žmogų. Atrodo, kad jis radioaktyvus.

- Iš kur jį, Maksai, sugavai? Rodos, ne vietinis- taip keistai apsiirėngęs.

- Apie tai pakalbėsime vėliau, o dabar prie darbo. Daktaras Liną pastatė prie vieno aparato ir paspaudė mygtuką. Aparatas sučiškė ir diagnozo skalėje pasi- rodė du mėlyni žaibai.

- O kaip gi ir dar vidutiniai stipriai. Gerai, tuojau neutralizuosime.

Privedė prie kito aparato ir liepė gulti ant ten esan- čio stalo, o pats atlaužęs kažkokią rankeną ėmė su ja ve- džioti po Lino kūną. Iš rankenos švitėjo melsvi spinduliai ir švitino Lino kūną.

- O dabar atgal, patikrinsime radioaktingumą.

Atsisėjo vėl po pirmuoju aparatu. Diagnozo lentelėje tik trys brūkšniai. Reiškia, viskas tvarkoje.

Netrukus juodu pasiekė Makso butą.

- Atrodo, tamsta, labai išvargęs. Daug nekalbėsime, nors ir labai būtų įdomu. Pavalgysime vakarienę ir eisi pailsėti. Ryt- ilga diena.

Kambaryje buvo tos pačios melsvos miglos, kaip ir parke. Maksas paspaudė mygtuką ir kambarys nušvito skaisčia saulės šviesa. Prie jų prieėjo keista žmogysta - nei žmogus, nei mašina.

- Tai mano svečias Linas, o čia mano tarnas Servis. Jis paruoš mums vakarienę, o pačiam- poilsį.

Serviui išėjus pildyti įsakymo, Maksas paklausė Li- no:

- Iš kurios planetos čia atsiradote?

- Iš Žemės, - atsakė Linas. - O kurioje planetoje da- bar esame? - savo ruožtu klausė Linas. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

NAUJOS KNYGOS

Išleista keletas gerų knygų: Vlado Dautarto novelių romanas "Senojo Gluosnio Pasaka", dramaturgo Kazio Sajos pjesių rinktinė "Sielų Mainai" - Mamutų Medžioklė, Devynbėdžiai, Šventėžis, Dilgėlių Šilkas, Sielų Mainai Paguodos Namuose, Surūdijęs Vanduo ir Vunderkindas.

Apie poetės Janinos Degutytės poeziją ir gyvenimą akademine biografija parašė literatūros tyrinėtoja Viktorija Daujotytė.

• LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS, XIII. tomas. Vilnius, 1984 m., 1067 psl. 5000 egz. Šiame žodyno tome žodžiai - "slėna - stvoti".

DAINU ŠVENTĖ - DALIS SOVIETŲ PERGALĖS MINĖJIMO 1985 METAIS

Keturiasdešimt metų sukaktis sovietų pergalės prieš hitlerininkų Vokietiją bus iškilmingai minima visoje Sovietų Sąjungoje. Net ir tradicinė Dainų Šventė pasižymės nauju "tarybinų" dainų išpildymu. Jose poetai ir kompozitoriai turės išreikšti džiaugsmą dėl "liaudies laimėjimo" prieš hitlerininkų okupaciją. Taip, žinoma, lengviau nustumti mintis, kad rusai ir nepaprastai nukentėję nuo vokiečių ir daug aukų sudėję - ne vien patys laimėjo karą. Minint pergalę-galėtų padėkoti alijantams už pagalbą ir sudėtas aukas. Arba bent priminti apie juos sukakties proga. Bet - tada "didžioji šlovė" sumenkėtų... Ir mylimoji liaudis būtų per daug apsviesta.

Ižulumo viršūnė - per prievartą prijungiama ir 45 metų sukakties minėjimas nuo pirmosios bolševikų Lietuvos okupacijos 1940 metais. Pagal Maskvos instrukcijas, o gal ir pagal savo persitengimus, ta okupacija pabrėžtinai vadinama "tarybinės santvarkos atkūrimu Lietuvoje". Pretekstas - Vinco Kapsuko /Mickevičiaus/, buvusio veiklaus varpininko, vėliau tapusio komunistu, tampa veikla Lietuvoje. 1919 m. vasario 20 d. jis, padedant Raudonajai Armijai ir Maskvai pripažinus, sudarė vadinamą Lietuvos-Gudijos susivienijimą ir pasidarė "Lietuvos-Gudijos-sovietinės respublikos" vyriausybės pirmininku. Bet - Lietuvos savanoriai kūrė jai gana greitai ir galutinai išvarė raudonarmiečius iš Lietuvos ir Kapsukas išbėgo į Vokietiją. Vėliau jam buvo leista išvykti į Maskvą. Čia gyveno iki mirties. Taigi "tarybinė-liaudinė" reikšmė labai menka ir trumpalaikė. Tačiau - bet koks pretekstas užgrobtai valdžiai Maskvai ir

jos sekėjams yra tinkamas. Kaip ir viskas-tinka tiesos iškreipimui ir propagandai. Taigi ir ši kartą - maža žuvelė valzduojama banginiu.

PARODA APIE KLAIPĖDĄ IR APYLINKES

Klaipėdos Krašto srityje randasi apie 1357 dailės, 711 archeologijos, 217 istorijos ir 353 urbanistikos paminklai. Per pastarąjį dešimtmetį atlikti restauravimo darbai padėjo suorganizuoti parodą. Ji vyko Paveikslų Galerijoje. Jos salėse valzduota miesto kultūros paminklų apsauga nuotraukų pagalba. Restauruojant senamiestį, buvo rastos ir atkurtos archeologinės detalės.

Paminklų apsauga ir restauravimas, savaime suprantama, reikalauja rūpestingo įvairių archyvinų dokumentų peržiūrėjimo, senųjų graviūrų ir nuotraukų studijavimo.

Parodoje, šalia nuotraukų, patiekti ir senieji Klaipėdos planai iš 18-19 šimtmečio, taip pat 17 š. garsiosios graviūros ir piešiniai-Hartknocho, Valdhauerio, Navronskio.

Archeologai parodoje patiekė naujausių kasinėjimų radinius, kurių įdomių rasta Birutės Kalne, Klaipėdos Pilies vietoje, senamiesčio gatvėse. Rasta strėlių antgalių, lėkščių, namų vidaus įrengimų detalės, durų rankenos, grotelės, vėtrungės. Taip pat koklinių krosnių liekanos ir 16-18 š. krosnių rekonstrukcijų maketai.

• Praeitų metų pabaigoje išleistas spalvotas albumas "Atgimę Paminklai", paminint 30 m. restauravimo darbų atlikimą.

Albumo tekstai patiekiami lietuvių, rusų ir anglų kalbomis. Daug senųjų pastatų, paminklų, meno paminklų ir net bažnyčių nuotraukų.

BALIO DVARIONO GIMIMO 80 METŲ SUKAKTIS

Birželio 19 d. suėjo 80 m. nuo vieno žymiausio lietuvių muziko- Balio Dvariono gimimo. Jis mirė 1972 m. Jo vardu yra pavadinta pirmoji Vaikų Muzikos Mokykla Vilniuje.

Jis buvo gimęs Liepojoje muzikos instrumentų meistro šeimoje. Pasižymėjo išskirtiniais gabumais muzikoje. Vos šešių metų buvo pramokęs groti pianinu, smuiku. Dvylikos metų būdamas jau vedė Liepojos lietuvių chorą. 1920-24 m. jis studijavo garsioje Leipzigo Konservatorijoje. Ten vėliau gavo ir dirigento diplomą. Du metų tobulinosi Berlyno Aukštojoje Muzikos Mokykloje.

Nepriklausomoje Lietuvoje dirbo nuo 1926 m. Kauno Konservatorijoje, pagrindinis

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS
IENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ-LIETUVIŠKAI!

SENAS NAMAS KLAIPĖDOJE

GELMĖ. Lino Raižins. R. Kalnūnaitė-Pacevičienė Jaunųjų Dailininkų Parodoje Vilniuje.

nai ir ilgus metus dėstydamas specialioje fortepijono klasėje. Vėliau dirbo ir Valstybinėje Konservatorijoje. 1934-38 vadovavo Kauno Radifono orkestrui, o 1939 m. B. Dvarionas buvo suorganizavęs simfoninį orkestrą Vilniuje.

Po sovietų okupacijos, iki 1965 m. buvo visų dainų švenčių vyr. dirigentas. Kaip kompozitorius pradėjo reikštis dar prieškariniais-nepriklausomos Lietuvos metais. Yra parašęs apie 50 pjesių fortepionui, eilę kūrinių kameriniams instrumentams, tris simfonijas, koncertą smuikui ir orkestrui, kuris laimėjo premiją, virš 100 vokalių kūrinių. Parašė ir operą "Dalia" Pirmasis iš lietuvių kompozitorių pradėjęs raišyti pritaikomąją muziką kino filmams.

1950 m. kartu su kitu žinomu instrumentalistu J. Švenčnu parašė okupuotos Lietuvos himną. Romantinio stiliaus muzika, artimai susijusi su lietuvių liaudies dainų palikimu, spalvinga instrumentacija - charakteringa B. Dvariono kūrybai.

ARGI YRA KOKS PALYGINIMAS? New Yorko "pažangieji" lietuviai, savo laikraščio redaktorės vardu siuntė sveikinimą Petriui Griškevičiui, Lietuvos TSR Komunistų Partijos pirmajam sekretoriui. Liaupsina ir yra ištikimė, kad jo "pasiekimai įkvėpia tolesnei kovai už tautą ir pažangą, Amerikos darbo žmonių teises..."

Dar nepalygino Amerikos darbo žmonių teisių su sovietinamos Lietuvos žmonių teisėmis? O ir pats "draugas" Griškevičius-juk tik išsijusęs pučia į pasenusią kremlinę dūdą, kurios didžiausia pažanga-militarinė. Lietuviai savo darbštu ir dar išlaikoma savigarba kuria pažangą. Kam gi prireikė jį taip liaupsinti?

PRIESKONIŲ ŽOLYNAI TINKA AUGINTI NAMUOSE Daugelis žolynų natūraliame ir džiovintame pavidale vartojamų prieskoniams ar kvapams, puikliausiai auga ir namie. Vieniems jų reikia mažai šviesos, kitiems ją galima papildyti elektros ar kitokiomis lempomis.

Vartoti vazonėlius apie 10 cm. diametro ir sterilizuotą žemę /gaunama visose krautuvėse/. Lengva auginti petražoles, svogūnėlius, basil, levandų /lavender/ sage ar tymų.

Visi šie žolynai gali būti auginami iš sėklų. Pripildžius vazonėlius žeme, užbarstyti sėklas ir lengvai pridengti jas žeme. Tarp 7-14 dienų pasirodys pirmieji daigeliai. Petražolių sėklas patariama pamirkyti vandenyje 1-3 valandas prieš sėjant, tada jos greičiau dygs. Pagreitinti dygimą galima ir uždengus vazonėlius su vaškiiniu popierumi, kol pasirodo daigai. Taip galima turėti vis šviežių žolynų įvairiems prieskoniams.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KREMI VEIDRODŽIAI

• Knygų pardavėjas pasiūlė tūlo vyro žmonai pirkti knygą: "500 vyro atsiprašymų - pasiteisinimų, grįžus vėl namo".

- Kodėl aš turėčiau tą knygą pirkti? - paklausė ji.
- Dėl jūsų informacijos, nes šios knygos kopiją pardaviau jūsų vyrui - paaiškino pardavėjas.

• Jaunas vyras nori atidaryti banką savo saskaitą.
- Kodėl kūs pasirinkote kaip tik šitą banką? - pasiūdomauja banko tarnautojas
- Aš esu išimylėjęs jūsų banko sekretorę - atsako jis.

LENGVI IR NAUDINGI PRATIMAI

Nenaujiena, kad labiausiai reikalinga mankšta yra tiems, kurie praleidžia darbe ilgas valandas sėdėdami. Ar ir nedarbe.

Apie reguliarios mankštos svarbą sveikatai ir išvaizdai yra daug ir dažnai rašoma įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose, kalbama radijo ir televizijos programose.

Nevisi žmonės turi gana entuziazmo mankštai, nors ir supranta jos naudą. Todėl žemiau patiekiami judesių sąrašą, kuriuos nesunkiai atlikti, kurie nereikalauja daug vietos ir juos galima daryti nepasikeliant nuo kėdės.

Šiuos pratimus specialistai pataria daryti 2 ar 3 kartus per dieną. Mažiausiai.

• Tiesiai sėdint, nuleisti atpalaiduotas rankas. Nulenkti kaklą ir galvą žemyn, palaikyti 4 sekundes, gražinti į tiesią padėtį. Užlenkti kaklą ir galvą atgal, po 4 sekundžių gražinti į tiesią padėtį. Pratimą pakartoti 4 kartus.

Pasukti smakrą kaip galima toliau į kairę, palaikyti 4 sekundes, pasukti į dešinę, palaikyti 4 sekundes. Pakartoti 4 kartus, visą laiką laikyti tiesią nugarą ir nejudinti pečių.

Apsukti atpalaiduotą kaklą kiek galima didesniu ratu 4 kartus į vieną pusę, 4 kartus į kitą.

• Pratimai nugarai- įkvėpti giliai, ištempti nugarą kiek galima labiau į ilgį. Palaikyti taip 1 minutę. Atpalaiduoti.

• Rankoms: nuleisti rankas ir atpalaiduoti jas gerai pakračius. Apsukti dešinės rankos riešą 4-6 kartus laikrodžio kryptimi ir tiek pat kartų atvirkščiai. Sugniaužti nuleistą ranką ir vėl ištiesti. Sugniaužti lengvai į umštį, kiekvieną pirštą vieną po kito ištiesti, sugniaužti į kietą kumštį ištemptiant visą ranką, atpalaiduoti. Pratimą pakartoti su kaire ranka.

• Rankoms ir krūtinės raumenims paprastas pratimas: suėmus abiejų rankų pirštus spausti stipriai abu delnus vieną į kitą; alkūnės sulenktos, pečių aukštumoje. Atpalaiduoti, kartoti 4 kartus.

• Sėdynės raumenis stipriai sutempti, palaikyti 4 sekundes, atpalaiduoti /4 kartus/.

Pilvo raumenys ypatingai nukenčia daug sėdinčiųjų asmenų. Paprastas, bet labai naudingas pratimas išvengti tos negerovės yra šis:

tiesiai sėdint /patikrinti ar pečiai yra toje pačioje vertikalėje, kaip dubens kaulai/, įtraukti lėtai iškvėpiant pilvo ir skilvio raumenis. Palaikyti 5 sekundes, atpalaiduoti. Giliai įkvėpti ir pakartoti 4 kartus nuo pradžių.

• Kojoms svarbus ir lengvas šis pratimas: ištiesti kelius /vis patikrinant, ar tiesiai sėdimas, ar nugarą plokščiai/, gerai pajudinti kojų pirštus, juos užriečiant į viršų ir nulenkdami žemyn, kiek tik galima.

Uždėjus kelią ant kelio, apsukti 4 kartus pagal laikrodį ir atvirkščiai, dešinę pėdą per riešą. Tą patį padaryti su kaire pėda.

• Pabaigai- ištiesus kojas, atrėmus pėdas ant kulnų ir pakėlus abi rankas virš galvos, sunerti pirštus ir ištempti visą kūną. Palaikyti taip 6 sekundes. Atpalaiduoti. Pakartoti 2 kartus.

Po šios serijos pratimų jausitės žymiai mažiau pavargę, palaikysite savo kūno tamprumą ir pagerinsite kraujo apytaką. Taigi- nebūtinai bėgčioti ar prakaituojant lipni kalną. Vaikščiokite kasdien, o ir sėdint neapleiskite pratimų.

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ
ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.
ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

10% už 90 dienų term. ind.
11% už 6 mėn. term. ind.
11½% už 1 metų term. ind.
11¾% už 2 metų term. ind.
12% už 3 metų term. ind.
9½% už pensijų planą
9% už namų planą
9% už specialią taup. s-tą
8¼% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 12½%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 13¾%
2 metų 14½%
3 metų 15¼%
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų... 12½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 39 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekiu ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Lietos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI – VIRŠ 24 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10–3
Ant.adieniais 10–3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10–8
Penktadieniais 10–8
Šeštadieniais 9–1
Sekmdieniais 9–12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius .. 10¼%
180–185 d. term. ind. 10½%
Term. ind. 1 metų 11½%
Term. ind. 2 metų 11¾%
Term. ind. 3 metų 12%
Pensijų s-tą 9½%
Spec. taup. s-tą 8½%
Taupomųjų s-tą 8¼%
Depozitų – čekių s-tą ... 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 12½%
Mortgičius nuo ... 12–14½%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30–1:00 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame piniginės perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS –

NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

LAISVĖS OLIMPIADOS UGNIES – fakelo iš LIETUVIŲ NAMŲ nešime į Etobicoke Olympium dalyvavo šie lietuviai sportininkai: Jonas Ažubalis, Leonas Ehlers, Romas Garbalius, Ričardas Kalandra, Rasa Malinauskaitė, Algirdas Slapšys ir Dave Yeager. Taip pat juos po vieną lydėjo estų, latvių ir ukrainiečių sportininkai.

LAISVĖS OLIMPIADA pavyko gerai.

st. catharines

VII-TOJE PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE dalyvavo ir keletas lietuvių iš St. Catharines.

Oras pasitaikė – kaip užsakyta didžiulei lietuviybės šventei, kurioje atvyko šokėjų grupės net iš Brazilijos ir Argentinos. Virš 50 grupių su virš 2.000 šokėjų! Milžiniška Kolizėjaus salė netalpino tų šokėjų; tik nepap-

rastai gera tvarka pajėgė šokėjų jūrą tvarkyti kaip kokiamagiška lazdele.

Kelionė tikrai apsimokėjo. Tokios spūsties žydinčio lietuviško jaunimo kažin ar bet koks kur matyti. Lietuvos okupantas ir jo pakalikai džiaugiasi, kad išeivijos lietuvių su senesne karta baigia išmirti. Gal ir taip-tautos šaknis edant įnikusiam burlikiui, tačiau Cleveland'o šventė dar kartą parodė, kad gal greičiau okupantas pats nusikapanos, negu kada išsi-baigs lietuviško jaunimo dvasia.

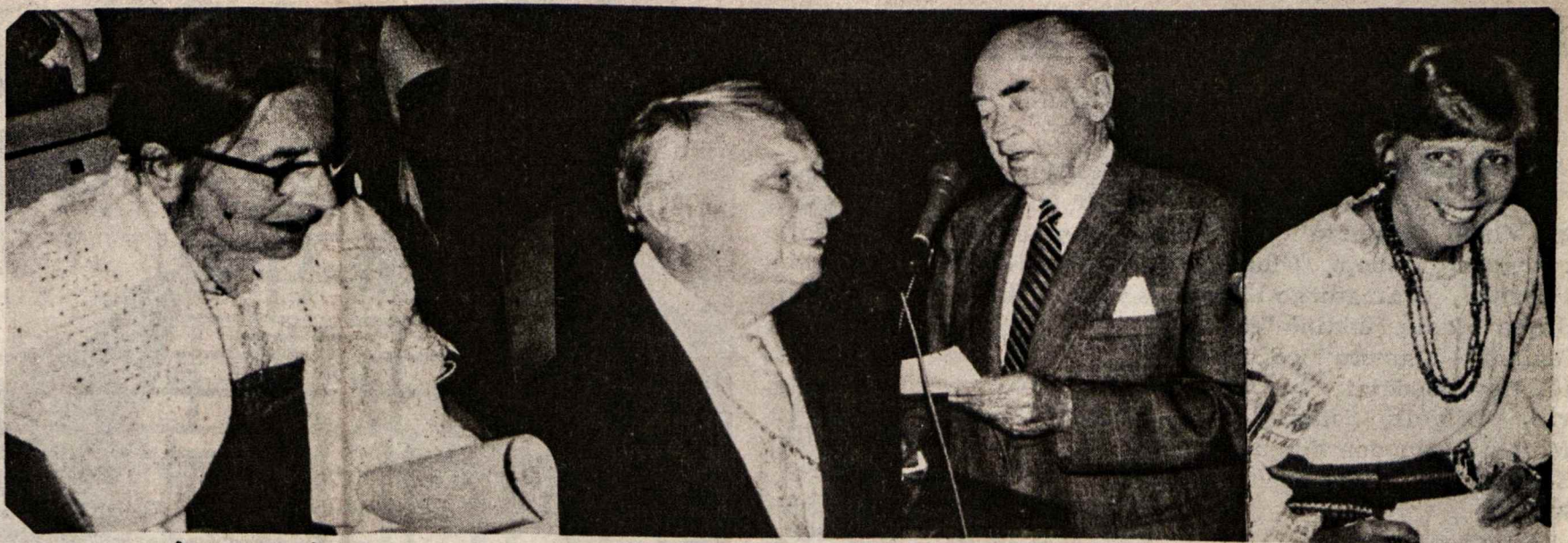
Išvažinėjant namo, viename automobilyje sėdi šeši: jauni lietuviai. Jiems ten ir atgal – maždaug 17 šimtų mylių. Ant mašinos leidimo lentelė. Jos viename gale Gedimino Stulpai, kitame – Vyties kryžius, o viduryje žodžiai angliškai: "We are Lithuanians and proud of it." Ir visa lietuvių tauta didžiulais jaunuoliais!

Kor.

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS

JEIGU NORI NUSTOTI – MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRINKIME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE : 487-5591

ELZĖS JANKUTĖS PAGERBIMAS, TORONTE 1984.VII.16. Iš Kairės: Elzė Jankutė skaito pagerbimo Vakarą programą; evangelikų vysk. A. Trakis; Liet. Gen. Kons. dr. Jonas Žmuidzinaitis ir Pagerbimo Vakarą vadovė-pranešėja – Irena Meiklejohn. Nuotr. St. Varankos

ELZĖ JANKUTĖ – BITĖNŲ PRINCESĖ Stepas V A R A N K A

Pirmadienį – neįprastą dieną – LIEPOS 16-tą, 7 val. vakare, Toronto Prisikėlimo Parapijos salėje įvyko Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto Apylinkės ir įvairių organizacijų jungtinio komiteto rengtas Mažosios Lietuvos Patriarcho Martyno Jankaus dukters Elzės 90-tojo gimtadienio pagerbtuvių Vakarų koncertas – Vakariėnė.

Pagerbime dalyvavo arti 200 svečių iš JAV ir Kanados. Svečių tarpe buvo vysk. Ansas Trakis, Lietuvos General. Konsulas dr. Jonas Žmuidzinaitis su žmona, "Lietuvos Pajūrio" red. Ansas Lymanas su žmona, Tėv. Augustinas Simanavičius, kun. Jonas Stasys, kun. J. Žmuidzinaitis, kun. J. Žilinskas su žmona, solistė Al-dona Buntinaite iš JAV, kun. J. Jankaus su žmona, solenizantės Elzės gimnės, Ieva Jankutė, Bakačių šeima, kun. dr. Pr. Gaidis, Tėv. Placidas, kun. Povilas Dilys, dr. E. Birgiolis, adv. Alg. Pacevičius, ir daugelis kitų svečių iš įvairių vietovių. Pagerbtuvėse dalyvavo ir solenizantės gydytojas dr. Jonas Yčas su žmona.

Rengėjų pagrindinis rūpestis buvo Elzės Jankutės sveikatos stovis, nes renginiai ruošiantis, ji buvo ligoninėje. Atsiklausus daktarų dėl jos dalyvavimo pagerbtuvėse, rengėjų laimė, Elzė buvo leista keletai valandų išvykti iš ligoninės. Jos artimi bičiuliai atgabendino ją ligoninės kėdėje prie stalo, už kurio sėdėjo ir Žmuidzinaitis, Lymanai, vysk. Trakis, Tėv. Aug. Simanavičius, kun. Dilys, Tėv. Placi-

das ir Jieva Jankutė. Čia ji praleido poros valandų programą. Jai pasibaigus, kaip ir visada praeityje, Elzė Jankutė neapvyly savo gerbėjų. Su ašaromis akys tarė trumpą padėkos žodį už jai suruoštą gražų iškilmingą pagerbimą.

Vakaro Programa Rengėjai, sudarydami vakaro programą, ėmė dėmesį Elzės Jankutės amžių, jos sveikatos stovį. Užplanavus pagerbimo vakarą, E. Jankutė buvo namuose sveika.

Pradžioje programa buvo numatyta platesnė ir įvairresnė. Kai solenizantė atsidūrė ligoninėje, programą teko keisti ir trumpinti, ypač sveikintųjų skaičių.

Žodžių sveikinti buvo prasišlyti, dr. J. Žmuidzinaitis, vysk. Trakis, Mažosios Lietuvos Draugijos atstovė Jieva Adomavičienė, šaulių atstovas Stasys Jakubaitis, skautų atstovas Česlovas Senkevičius, evangelikų parapijos Toronte klebono pareigas einantis kun. Povilas Dilys ir, jubilatės pageldavimu, Tautos Fondo atstovėbės Kanadoje atstovas Antanas Firavičius.

Visi sveikintojai iškėlė Elzės patriotizmą, pasišven-timą, jos meilę Lietuvai, Rambyno lankytojų globėjai, esančiai toli nuo jos pamiltų Bitėnų, savo gyvenimo metus skiriančiai lietuviškai veiklai, kuris yra gražiu pavyzdžiu visiems.

Štai skautų atstovo Č. Senkevičiaus keletas sakinių iš sveikinimo: "Ginant savąją laisvę, tautos garbę ir gerovę, prieš šimtmečius sugriautų pilių ir tvirtovių vietoje, naujos gadynės ir "Aušros" sujungintoje žemėje

iškilo naujos tvirtovės – jau nebe akmenų ir mūro, bet Zauerveino širdies išdailuotos giesmės "Lietuviniškais esame mes gimę..." Tų naujų tvirtovių stiprumą ir dabar dar bando Lietuvos priešai. Bet jos nėra nugalimos, nes jos nebe akmenų ir sienų, o tautinės minties ir kraujo... Viena tokių tvirtovių buvo Bitėnai – Mažosios Lietuvos patriarcho Martyno Jankaus šeima..."

Kitas poetiškai skambantis sveikinimas buvo A. Firavičiaus, kuriame jis sakė: "Nemunas, Rambynas, Bitėnai: Graži Mažoji Lietuva. Nuo senų laikų ten gyveno garbinga Jankų šeima. Iš prūsų šalies keliavo laikraštis, raštas ir knyga... Lietuva! Laisvę atgavus, žmonės ten keliavo būriais. Jankų šeimą gerbė ir mylėjo..."

Raštu ir telegrama iš visos buvo gauta 38 sveikinimai iš Vokietijos, Australijos, Amerikos ir Kanados.

Atsižvelgiant į Elzės Jankutės ribotą laiką pagerbtuvėse, pranešėja Irena Meiklejohn išvardino tik organizacijas ir sveikintųjų pavardes, išskyrus tik vieną sveikinimą dėl jo jautraus turinio.

Po sveikinimų, L. Nakrošienė, pasipuošusi tautiniais drabužiais, padėkavo Martyno Jankaus eilėraščių "Nemunas sveikina Baltijos jūrą".

Pagrindinį žodį, skirtą Baltijos jūros dukrai Elzei, tarė Ansas Lymanas. Jis gana smulkiai nupasakojo solenizantės biografiją ir jos veiklą iki šių dienų. Jeigu kas norėtų smulkiau susipažinti su Martyno Jankaus šeima ir jo patriotine veikla, siūlau pasiskaityti Pr. Aišeno knygą "Martynas Jankus". Ten gana smulkiai širdžiausią padėką.

PAGERBDAMI MIRUSĮ AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Mirus 19-tosios laidos karininkui Jurgiui D E M E I - K I U I, aukojo Kanados Lietuvių Fondui; savo aukomis prisidėjo buvę tos pačios laidos draugai ir pažįstami.

Po \$20, – S. Grigaliūnas, V. Pilipavičius, J. Poška, Br. Ščepanavičius, H. S tepaitis, E. Šlekys, J. Valevičius; \$10, – K. Lukošius.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą ir visas gimines. Dėkojame! KLF

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. – 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų – Gyvybės
* Automobilių
* Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5
Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:
Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ
KREDITO
KOOPERATYVAS
TALKA
830 Main St. E.
L8M 1L6
Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasirašyti teikiama patarnavimai

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
depozitus /P.C.A./6. %	asmenines paskolas 14 %
santapus9. %	nekilnojamo turto 1m.....13,5 %
kasdien prirašomas palūka, 8. %	nekilnojamo turto 3 m.15 %
term. depositus 1 m.12,25 %	variable12 %
term. depositus 3 m.12,5 %	
reg. pensijų fondo9,25 %	Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda
term. 90 d. indėlius11. %	Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.v.

hamilton

PO SOLISTĖS V. RAKAUSKAITĖS KONCERTO HAMILTONE. Iš kairės į dešinę: "Gintarinių Aidų" vedėja Liuda STUNGEVIČIENĖ, solistė Violeta RAKAUSKAITĖ ir radio programos pranešėja Aušra PLEIŠNYTĖ.

DAINAVO VIOLETA RAKAUSKAITĖ

Solistės Violetos Rakauskaitės estradinės muzikos ir dainų koncertas Hamiltone praėjo su dideliu pasisekimu ir pakilia nuotaika.

Ryšium su **Laisvės Olimpiados** žaidynėmis, sol. Violeta Rakauskaitė buvo iškviesta LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS atlikti dalį programos Laisvės Olimpiados atidarymo ir užbaigimo iškilmėse Toronte.

Liepos 8 d. GINTARINIŲ AIDŲ lietuviškos radijo programos bendradarbių iniciatyva ir visų Hamiltono organizacijų pritarimu bei glaudžiu bendradarbiavimu, per labai trumpą laiką, visai nenumatytai, buvo surengtas sol. Violetos Rakauskaitės koncertas Hamiltone.

Su pasigėrėjimu hamiltoniečiai išklaušė 15 dainų, kurios prabėgo lyg viena minutė. Programa be pertraukos užsitęsė apie pusantros valandos, ką su didžiausiu malonumu buvo galima pakartotinai išklausyti. Nenuostabu, kad solistės Violetos plokštelės po koncerto buvo greitai išparduotos.

Programą pradėjo Liuda

Stungevičienė, trumpai apibūdindama solistės muzikinio gyvenimo pradžią ir jos vizitą Kanadon.

Programos pabaigoje, radijo programos pranešėja Aušra Pleišnytė iškėlė solistei puokštę gėlių ir Kanados vaizdų albumą. Kазіmleras Mikšys tarė padėkos žodį visų Hamiltono organizacijų vardu.

Po koncerto sekė vaišės, į ką daug sielos ir rūpesčio įdėjo R. Pakalnis, kurio nė, talkinama Hamiltono pontų.

Nuoširdi padėka priklauso visiems, kurie koncerte dalyvavo ir taip nuoširdžiai prisidėjo prie šio nenumatyto koncerto pasisekimo.

Solistei Violetai Rakauskaitėi linkime ir toliau palaikyti išvystytą savo muzikinį talentą, idant galėtų džiuginti išeivijos lietuvių estradinėmis dainomis ir nešti mus mintimis į tą vieškelį, kuris veda į numylėtą tėviškės pastogę.

L.S.

• "GINTARINIŲ AIDŲ" Radijo programai \$10,- paaukojo p.p. D e k s n i ų šeima.

PAGERBE KALINI kun. J. SVARINSKA KANADOS LIETUVIŲ FONDE

Kanados Lietuvių Fondui įnašą padarė Hamiltono SIA 72-roji KUOPA, įrašydama Lietuvos laisvės ir religinės laisvės kovotojo, kalinamo kunigo Alfonso S v a r i n s k o vardą. SIA-72 Kuopa jau senokai yra pasižymėjusi įrašydama šiuo metu jau dvylikąjį laisvės kovotoją. Tai yra labai garbingas šios organizacijos pasiryžimas ir parodymas meilės laisvės kovotojams.

Kanados Lietuvių Fondas nuoširdžiai dėkoja!

delhi

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO DELHI. SK. TRADICINĖ JONINIŲ GEGUŽINĖ

Įvyko š. m. birželio 24 d., sekmadienį, bičiulio Vinco Dirsės ūkyje, kuris randasi tarp Delhi ir Otterville.

Nors Joninių rytas buvo lietingas ir ūkanotas, bet po Delhi lietuvių bažnyčios pamaldų, kai visi pasipylė į mažytį šventorių, tai ir saulutė pro debesėlius šyptelėjo. Matyt, kad Aukščiausias iš-

klausė lietuviškojo "Pulkim ant Kelių, ir taip pat tai gegužinei pritarė.

Drauge su Seniūnų Tarybos pirmininku Stepu Jakubicku ir jo žmona Vanda nuvyko į gegužinės vietą.

Mažytis vėjo malūnas ant vejos, lietuviška trispalvė, aplink javų laukai ir vikių sužydęs laukas prie namo suteikė jausmą, kad esame vėl tėviškėje, lietuviškoje sodyboje.

Keletas asmenų jau buvo prie baltom staltiesėm užtiestų ilgų stalų po stambiu žilvičiu ir linksmam sau šnekučiavo. Mes irgi prisijungėme prie jų. Tuoju pat viena po kitos mašinos pradėjo slinkti į sodybą ir išsiriškavo apie kelią. Iki gegužinės įpusėjo, susirinko apie 80 asmenų ne tik iš apylinkės, bet ir iš tolimesnių vietovių. Jų tarpe buvo ir nemažas skaičius jaunimo. Visi atvykę Jonai buvo pagerbti ir papuošti iš darželio skintom rožėm.

Kelių minučių laikotarpyje Delhi Skyriaus bičiulės ilgus stalus apkrovė gausybe tortų, skanėstais ir įvairiomis daržovėmis bei salotais, tinkamais prie jautienos kepsnių ir dešrų, keptų lauke.

Bičiulis Jonas Vieraitis, papuoštas gražia raudona rože, visus nustebino savo kulinariniais sugebėjimais.

mos religinės giesmės lietuviškai, latviškai ir estiskai, uždegamos trys žvakės ir skaitomos maldos. Lietuvių žvakę uždegė ir maldą skaitė Joana Stankutė. Gieda Estų choras. Ekumeninių pamaldų metu vargonų muziką tvarkė vargonavo Danguolė Rotkienė. Pabaigai, vargonais pritariant, giedami Lietuvos, Latvijos, Estijos tautiniai himnai.

Dalyviai ir procesija aplėdžia St. Andrew's Place ir su vėliavomis, vainikais vyksta į aikštę prie už laisvę žuvusių Kanados karių paminklo. Kanados vėliavą nešė kadetas Viktoras Daviskas /tėvas/. Apsirengusios tautiniais rūbais sesutės Joana, Diana, Vida Stankutės dalyvavo ekumeninėse pamaldose. Joana uždegė žvakę ir lietuviškai skaitė maldas, Diana ir Vida nešė ir padėjo lietuvių vainiką prie žuvusiems kariams už laisvę paminklo.

Po to dar vyko maldos, kalbos, padėkos, ir visi sujaukinti skirstėsi į namus.

LIEPOS PIRMOJI

Kanados gimtadienio pro-

ga, liepos mėn. 1 d., Multiculture Folks Art organizacija, kuriųje dalyvauja apie 30 tautybių, suruošė minėjimą ir įvairių tautybių maisto ir kepinų išpardavimą-bazarą. Dalyvavo ir lietuviai. Minėjimas vyko miesto arenoje. Miesto meras/burmistras/trumpu žodžiu atidarė minėjimą. Be jo, kalbėjo liberalų, konservatorių ir NDP partijų MP, buvo pristatytas ir pasveikintas sudourietis, liberalų MP Douglas C. Frith, kaip naujai paskirtas ministras Kanados indėnų reikalams.

Vėliau vyko meninė programa, kurią atliko įvairių tautybių menininkai. Tenka džiaugtis, kad lietuviškieji maisto gaminiai ir kepiniai visiems labai patiko, nes prie išpardavimo stalo stovėjo eilės pirkėjų ir per 2 valandas visas buvo išparduota. Tą dieną nuo 11 val. ligi 4 val. p.p. perėjo apie 8.000 įvairių tautybių kanadiečių lankytojų. Lietuvių maisto gaminius ir kepinius darė geriausios tautinio maisto srities žinovės: Elena Tolvaishienė, Audra

Albrechtienė ir Danguolė Rotkienė. • Marion-Marija JUOZA PA-VIČIENĖ, 71 m., mirė š. m. gegužės 30 d. Sudbury Memorial ligoninėje. Palaidota per Loughed Funeral Home laidotuvių įstaigą, Park Lawn kapinėse, Sudbury. Vyruui Antanui Juozapavičiui širdinga užuojauta.

• Felicija ir Stasys JANUŠONIAI šią vasarą sulaukė svečių iš Vakarų Vokietijos. Po to jie ir patys nuvyko V. Vokietijon ilgiau pabuvooti pas savo senus Panevėžio laikų draugus-bičiulius.

• Loreta-Irena ŠVIEŽIKAITĖ baigė Cambrian College prekybinės administracijos 3 metų kursą. Oficialiose iškilmėse buvo įteiktas diplomai.

• Jonas-Tomas MACKEVIČIUS baigė Cambrian College teisės ir saugumo administracijos 2 metų kursą. Oficialiose baigimo iškilmėse įteiktas diplomai.

• Jūratė TOLVAIŠAITĖ gerais pažymiais baigė Sudbury High gimnaziją, gaudama Ontario valdžios stipendiją /Ontario Scholarship/. Ateinančiais mokslo metais ji studijuos Toronto Universitete.

• Marytė RUDYTĖ baigė Notre Dame gimnaziją, toliau studijas tęs Toronto Universitete.

London, ont.

Š. m. liepos mėn. 17 dieną mirusį londoniškį Joną PETRAUSKĄ šv. Petro Kapinėse palaidojom liepos 19 d.

J. Petrauskas, kilęs iš Šiaulių, Londone išgyveno virš 30-ties metų. Mirė būdamas 73 metų amžiaus.

Iš profesijos Jonas Petrauskas buvo muzikas, baigęs Muzikos Konservatoriją. Prieš Nepriklausomybės netekimą jis grojo garsaus kapelmeisterio ir kompozitoriaus Br. Jonušo vadovaujame policijos dūdų orkestre.

Londone jis suorganizavo mišrų lietuvių chorą, vedė gražiai besireiškiantį mišrų kvartetą ir porą ar daugiau metų buvo Londono lietuvių parapijos vargonininku.

Liko liudinti žmona, ištėkėjusi dukterį ir, rodos, pora vaikų. Prieš kelis metus mirė jo vyresnysis brolis Antanas Petrauskas; palaidotas tose pačiose kapinėse.

Tebūnie jam lengva Kanados žemelė!

L.E-tas

sudbury

PAMINĖTI SIBIRINIAI TRĖMIMAI

Sibirinių Birželio trėminių 43-čios metinės paminėtos ekumeninėmis pamaldomis St. Andrew's Place, eisena su vėliavomis prie žuvusių Kanados kariams už laisvę paminklo ir padedant jų prisiminimui garbės vainikus.

Minėjimą ruošė pabaltiečiai: Lietuvių Bendruomenė Sudbury, Latvių Tautinės Federacijos Kanadoje Sudbury skyrius, Estų organizacija Sudbury ir, kaip svečiai minėjime dalyvavo ukrainiečių ir vengrų organizacijos. Minėjimo organizacijai tvarkai ir paradiu vadovavo Juozas Bataitis/Marshall.

Birželio 17 d., 7 val. vakaro St. Andrew's Place pamaldų salėje įnešamos Estijos, Latvijos ir Lietuvos vėliavos, pastatomos į stovus. Dalyviai gieda Kanados himną. Šiai dienai pritaikintus, reikšmingus, liūdus žodžius tarė Rev. A. Celmas ir A. Roost iš Toronto, Gieda-

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir priimanomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Embassy Fur Mfg. Reg'd.

1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.

SUTAUPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOVIMAI

Tel. 845-2912 EMBASSY FUR

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

PARENGIMAI

• **RUGPJŪČIO 12 d., sekma-** dienį vyks Žvejų-Medžiotojų Klubo "NIDA" GEGUŽINĖ F. Skrubio vasarvietėje.

• **RUGSĖJO mėn. 9 d., L.K.** Mindaugo Šaulių Kuopa ruošia Aušros Vartų Parapijos salėje TAUTOS ŠVENTĖS - RUGSĖJO 8-tosios minėjimą.

• **VASILIAUS KAI** - Daina /Kerbelytė /ir Edvardas susilaukė antrojo sūnelio. Sveikiname!

• **ABROMONIS Bronius**, buvęs montrealietis, paaukojo Aušros Vartų Parapijos salės langams įdėti \$1000. Parapija nuoširdžiai dėkoja.

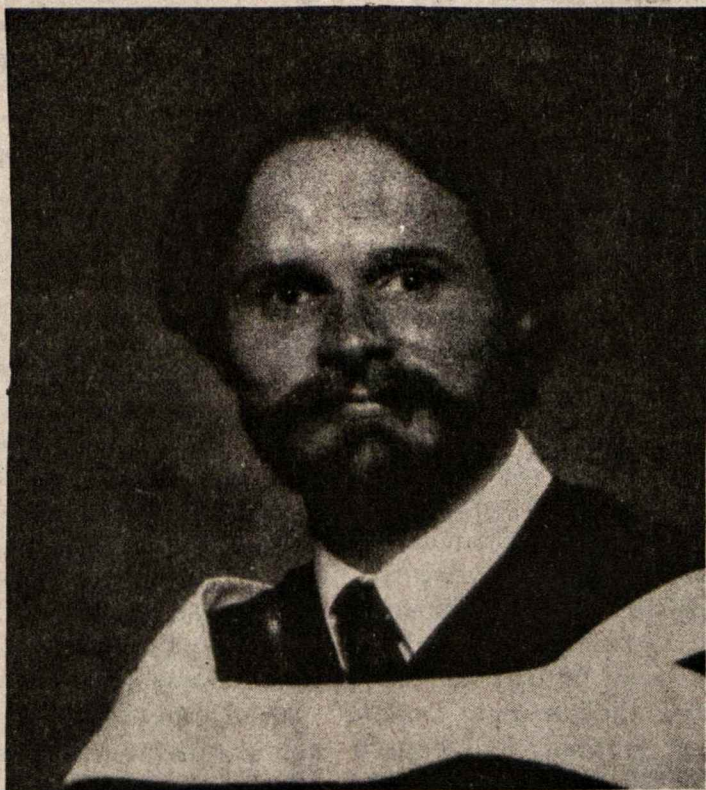
• Gražiai pavyko AV Parapijos gegužinė PALANGOS vasarvietėje, pagerbiant ir mūsų mielus choristus už jų giedojimą. M.A. Čepulį vilioje vyko visų smagios vaišės.

Jaunasis klierikas Paulius Mališka vadovavo pamaldoms, sol. Antanas Keblys pravedė giedojimą.

• **SKAUTŲ STOVYKLA** vyks BALTJOS vasarvietėje iki rugpjūčio 12 dienos.

• Marija ir Dovydas GIR - DŽIAI išvyksta kelių savaitių atostogoms į Barbados salas.

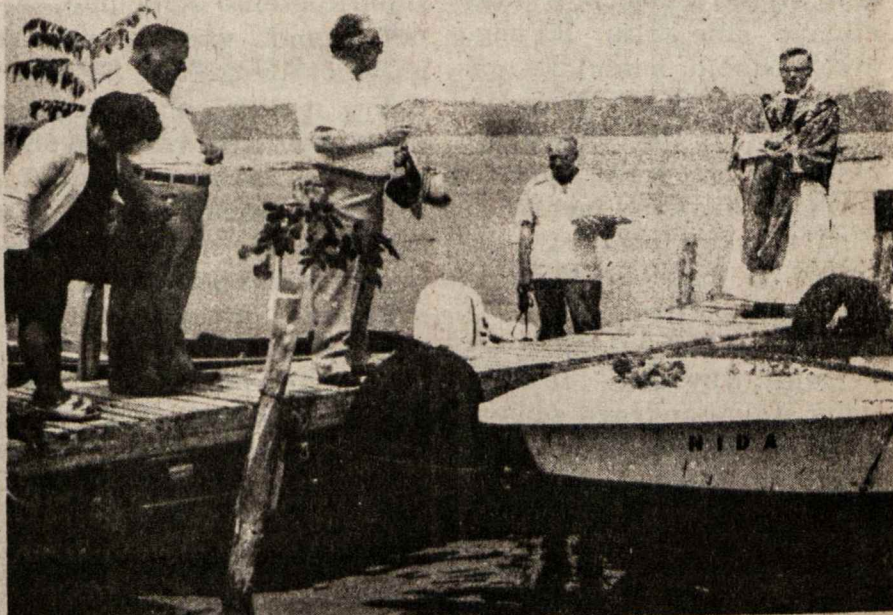
• **POVILO PALUBINSKO** atminimui J. Jurėnas paaukojo "NL" savaitraščiui \$ 10. Nuoširdus ačiū! "NL"

Tomas ŽITKUS

Šiomet Tomas Žitkus baigė Concordia Universitetą, "Centre for Building Studies" Masterio laipsniu statybos vadovavimo srityje.

Dirba kaip projektuotojas ir planuotojas specialių pastatų Thermactive Systems Corporation. Sveikiname ir linkime geros sėkmės.

"NIDOS" LAIVO ŠVENTINIMAS - 1982 metais.

MIRUSIEJI:

• **VENCKUS Juozas** mirė po sunkios ligos ligoninėje. Paliko žmoną, dvi dukteris su šeimomis, seserį.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• **PALUBINSKAS Paulius**, 83 m., mirė ligoninėje.

Liko žmona Liudvika, Palaidotas per Aušros Vartų bažnyčią.

• **BURBA Juozas**, po ilgos ligos, mirė; palaidotas per Aušros Vartų bažnyčią.

• **VILIMINĖ/Mickutė/ Ona**, nuoširdi lietuvė, "NL" leidimo pradžioje daug talkinėjusi ir padėjusi, mirė ir palaidota per Aušros Vartų bažnyčią. Liko sūnus su šeima.

• **PETRAUSKIENĖ Stasė**, po sunkios ligos, mirė ligoninėje. Palaidota per Aušros Vartų bažnyčią.

• **JURKŠTAS Jonas**, 80 m. amžiaus staiga mirė savo namuose. Liko žmona Regina, broliai Petras, Vladas, sesuo Liudvika ir kiti giminės. Palaidotas per Aušros Vartų bažnyčią Cote des Neiges kapinėse.

• **KALINAUSKAS Viliam**, 70 m. mirė, palikdamas tris brolius su šeimomis, seserį Mariją ir kitus giminės. Palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.

• **KLEMKA Vytautas**, 74 m. mirė. Liko dvi brolėnės Sofija ir Anne. Palaidotas per Šv. Kazimiero bažnyčią. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems

• **A. ir KAZIAUSKAI** praleido atostogų 3 savaites Floridoje, St. Petersburgo ir patenkti sugrįžo į Montrealį.

• **Dr. Petras LUKOŠEVIČIUS** tarnybos reikalais išvyko Europą. Po to, atvykus žmonai Irenai, praleis dar 3 savaites atostogų, važinėdami po Europą.

• **SUŠINSKAS Viktoras** su žmona praleido 3 savaites atostogų Floridoje, St. Petersburgo.

• **MONTVILA Sigitas**, Genės ir Prano Montvilų sūnus darbo reikalais išsikėlė gyventi į Torontą. Jis yra kompiuterių analistas.

• **NAGIAI, Henrikas** ir Birutė praleido porą dienų pas dail. A. ir A. Tamošaičius

MIRUSIOS ATMINIMUI KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO;

A. a. Stasės PETRAUSKIENĖS mirties proga aukojo Kanados Lietuvių Fondui: \$20,- S.V. Piečaičiai; po \$10,- M.A. Joneliai, R.J. Piečaičiai, A.P. Drešeriai, J. Kešgai- lienė, G. Montvilienė, E.J. Dalmotai, S. Staškevičienė ir D. B. Staškevičiai.

Kanados Lietuvių Fondas visiems DĖKOJA. KLF

PAGERBDAMI MIRUSIĄJĄ AUKOJO TAUTOS FONDUI

Stasei PETRAUSKIENEI mirus, jos atminimui aukojo Tautos Fondui: \$25,- T. Čipkienė; po \$20,- M. Šliogerienė, O.L. Čekauskai; po \$10,- Ig. Petrauskas, K. Toliusis, E.S. Szezewczuk, P.V. Dikaičiai; \$5,- G. Ali- nauskas.

Aukojusiems nuoširdus AČIŲ.

Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE STREET, MONTREAL, P.Q. TEL: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA
CERTIFIKATUS: MIN. \$ 1,000.000		PASKOLAS:
1 METŲ	12 %	NEKILNOJAMO
TERMINUOTI INDELIAI		TURTO IR
1 METŲ	11.25 %	ASMENINĖS
180-364 D.	10.75 %	PASKOLAS
120-179 D.	10.25 %	MIRTIES
30-119 D.	9.75 %	ATVEJU
TRUMPALAIKIS INDELIVS		DRAUDŽIAMOS
UŽ \$20,000 IR DAUGIAU		IKI \$ 10,000
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS:		
SPECIALIOS	8.25 %	
SU DRAUDIMU	8 %	
ČEKIŲ SĄSKAITOS	5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč.	9:00 - 3:00
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00
Penktadieniais	10:00 - 6:00
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 d. iki GEGUŽES 15 d.	
1475 De Seve ir Šv. Kazimiero par. salėje :	10:30 - 12:30

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel. 767-6183 dabar pakeistas į : 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remonuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas

PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS !

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

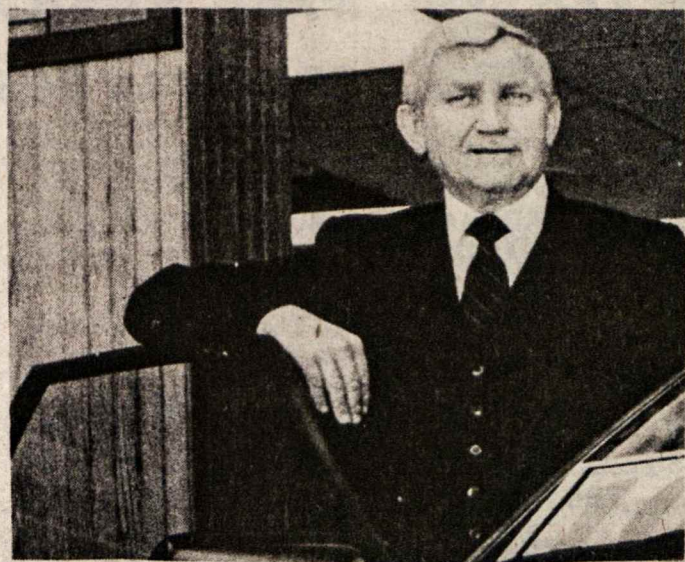
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391